

D 2384 E - 1,50€ - PROSINAC/DEZEMBER 2015 - BR./NR. 12 (357)

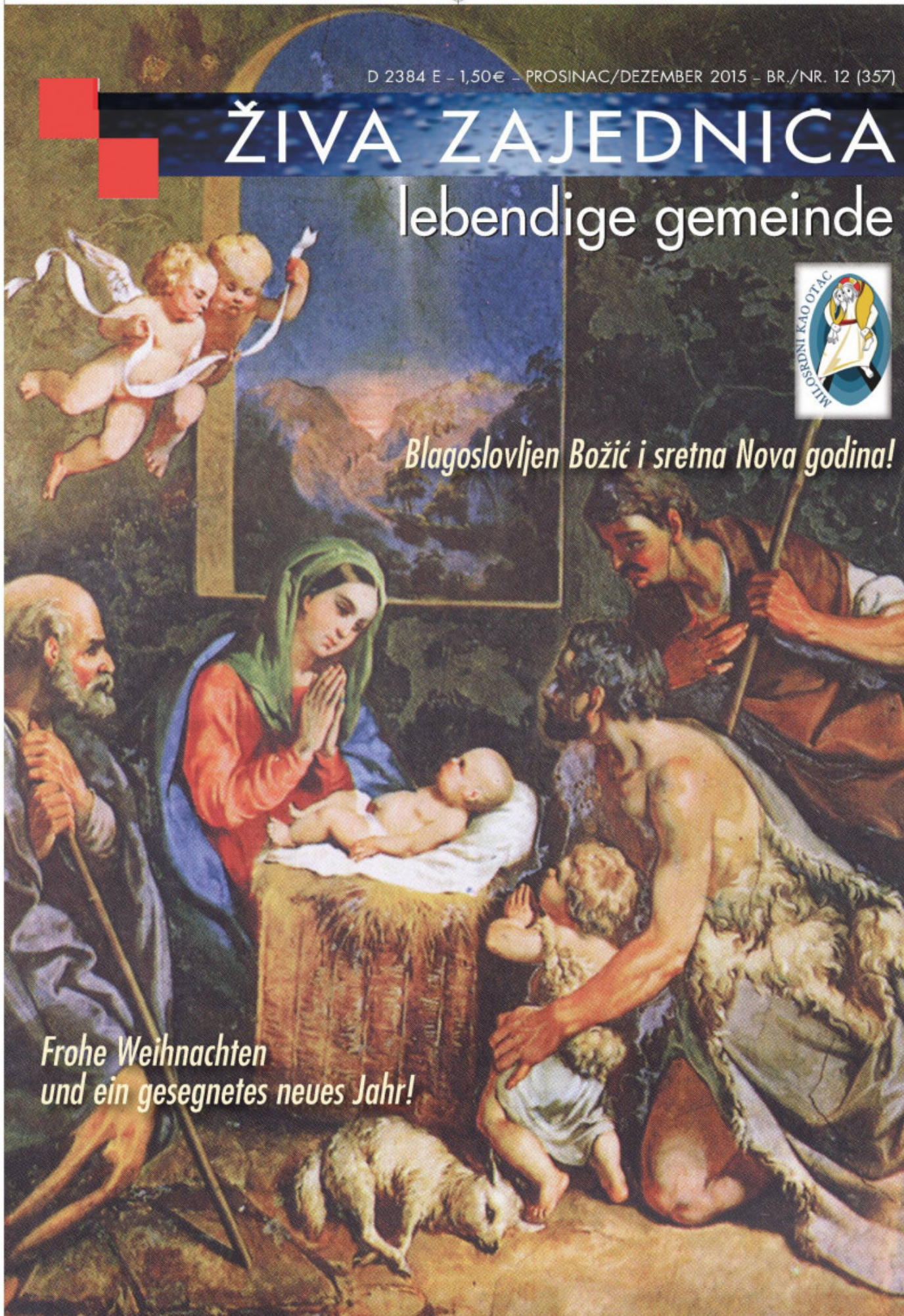
ŽIVA ZAJEDNICA

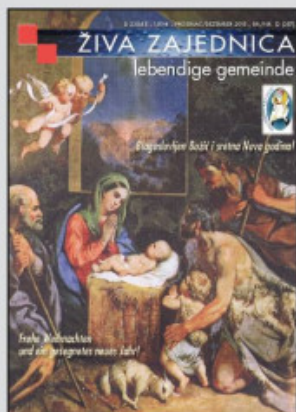
lebendige gemeinde

Blagoslovljen Božić i sretna Nova godina!

*Frohe Weihnachten
und ein gesegnetes neues Jahr!*

Naslovnica:

Poklon pastira, slika na stropu
Nadbiskupskog doma u Đakovu

ŽIVA ZAJEDNICA
lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main

An den Drei Steinen 42d

Tel.: (069) 9540480

Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de

delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bild-
bearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-

Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
IBAN:

DE03 7509 0300 0006 4989 73

SWIFT-BIC: GENODEF1M05

18. SMOTRA CRKVENIH ZBOROVA

DARMSTADT, 21.11.2015. – ODRŽANA SMOTRA ZBOROVA DJECE I MLADIH

Zbor Hrvatske katoličke misije Darmstadt

Zbor Hrvatske katoličke misije Nürnberg

Zbor Hrvatske katoličke misije Mittelbaden-Karlsruhe

Zbor Hrvatske katoličke misije Ludwigshafen

U OVOM BROJU

● DARMSTADT

18. smotra
crkvenih
zborova
u Njemačkoj

str.

6

● FRANKFURT AM MAIN

50. obljetnica
hrvatske župe

str.

10

● FRANKFURT AM MAIN

IV. susret
hrvatskih
studenata
u Njemačkoj

str.

8

IZ CRKVE U SVIJETU

Papa Franjo u Africi

Papa je na svome 11. inozemnom apostolskom putovanju u Africi pohodio Keniju, Ugandu i Srednjoafričku Republiku.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

Bl. Alojzije Stepinac - zajedništvom
do službenog proglašenja svetim

5

MÜNCHEN

Pedeset godina crkvenog zbora

15

BIBLIJSKI PASTORAL: mr. A. Jeličić

Dom

Dom Svete obitelji je dom obiteljskog zajedništva Marije, Josipa i Isusa.

12

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. I. Komadina: Das Weihnachtsfest
und der Nahe Osten

13

Bog se ljudima približio u malenosti i nježnosti Djeteta da bi im pokazao ljubav i milosrđe. To pokazuje i Crkva u Izvanrednoj sve-toj godini Božjeg milosrđa.

Božje milosrđe – izvor nade

Ovih je dana u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Darmstadtu održana, već tradicionalna 18. smotra crkvenih zborova iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj, na kojoj je nastupilo 14 zborova djece i mladih. Smotra je organizirana zajedničkom suradnjom Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i HKM-a Darmstadt. Bilo je lijepo vidjeti veliki broj djece i mladih koji zdušno pjevaju duhovne skladbe. Predvođeni svečano misno slavljem u crkvi sv. Fidelisa, voditelj HKM-a Darmstadt, fra Nediljko Brečić, istakao je kako djeca i mladi okupljeni na smotri svojim lijepim i ugodnim glasovima razveseljuju ne samo srca ljudi, nego i srce Božje.

Valja podsjetiti i na ovih dana održani 4. susret hrvatskih studenata iz Njemačke, u Frankfurtu, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda. Susret je vodio hrvatski isusovac iz Zagreba, o. Ivan Ike Man-

durić. U toj je prigodi održao nadahnuto predavanje pod nazivom „Emanuel, živi Bog i prijatelj, poznavatelj duše i obnovitelj života”. Svjedočeći o svom životnom putu, istaknuo je kako čovjek tek u suradnji s Bogom istinski funkcionira i sebe spoznaje. „Čovjek je ono što treba biti tek kad je s Bogom i jedino na taj način može biti ono što treba biti u punini.”

A upravo je vrijeme Božića darovano vrijeme kako bismo na poseban način to mogli osjetiti i posvjedočiti. Bog se ljudima približio u malenosti i nježnosti Djeteta da bi im pokazao ljubav i milosrđe. To na poseban način pokazuje i Crkva u Izvanrednoj sve-toj godini Božjeg milosrđa, koja je započela na svetkovinu Bezgrešnog začeća, 8. prosinca 2015., a završit će 20. studenoga 2016., na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenoga.

Neka je svima blagoslovljen Božić i 2016. godina! **Urednik**

Iz delegatove Poruke

Božić i Bliski Istok

Sv. Luka evangelist nije zabilježio koliko dana su Marija i Josip putovali od Nazareta u Betlehem. Kako je Marija bila trudna, vjerujemo da je Isusovim roditeljima trebalo više od pet dana da prijeđu tu udaljenost. Ne znamo je li u Nazaretu živjelo još muškraca koji su bili iz „Davidove kuće i loze” i koji su također odlazili iz Nazareta u Betlehem da se odazovu zapovijedi cara Augusta o „popisu pučanstva u svojoj zemlji”, ali vjerojatno jest, možda netko od Josipove braće ili uže rodbine. Pretpostavljamo da Marija i Josip nisu sami putovali u Nazaret, ali vjerujemo da je Marija bila jedina trudnica na tom putu i da joj nije bilo lako propješačiti tolike kilometre. I kako to obično biva, uz sve nedaće petodnevnoga napornog hodanja, došla je i nedaća da u gostionici – ne bijaše mjesta za njih. Ovih prošlih mjeseci gledali smo nepregledna mnoštva izbjeglica, među njima bezbrojne majke s malom djecom, koja u kolonama, pješice, po blatu,

hladnoći, gladni i žedni koračaju prema zemljama zapadne Europe u potrazi za boljim životom. Većina njih bježe od rata, gladi, smrti, bore se za goli život. Ne stižu ni razmišljati o sutra, o svemu što ih čeka u „obećanim zemljama”. Nisu svjesni da ni u tim zemljama ne teče med i mlijeko.

Sve češće se pitamo: što će biti sutra, kako će nam biti sljedeće godine, ili sljedećih godina? Mnogi kažu da je zakazala politika. Nas kršćane s pravom muči pitanje: je li zakazala kršćanska Europa? Jesmo li mi kršćani u cijeloj priči bili uvijek na visini svog kršćanskog zadatka? Koliko smo mi zakazali?

Božić je pred nama. Božić je blagdan mira, blagdan blizine Boga čovjeku. Molimo da nam ovogodišnje slavlje Božića još više posvijesti neizrecivu brigu Božju za čovjeka i cijeli svijet, koji nas toliko voli da nam je „u punini vremena poslao Sina svoga radi nas ljudi i radi našega spasenja”.

Na dobro nam došao Božić, sveto porođenje Isusovo!

Vaš vlč. Ivica Komadina, delegat

Odložite oružje, iskorijenite siromaštvo!

Papa je na svome 11. inozemnom apostolskom putovanju u Africi pohodio Keniju, Ugandu i Srednjeafričku Republiku.

Papa Franjo 25. studenoga krenuo je na put prema Africi, na svoje 11. inozemno apostolsko putovanje. Bio je to prvi posjet 78-godišnjega Pape afričke kontinentu, na kojemu se odlučio posjetiti tri države: Keniju, Ugandu i Srednjeafričku Republiku. S rimskoga Fiumicina Sveti Otac odletio je u Nairobi gdje ga je dočekaao predsjednik Uhuru Kenyatta, a u petak 27. studenoga je na dva dana otputovao u susjedu Ugandu. Na kraju je posjetio Srednjeafričku Republiku u koju je stigao u nedjelju 29. studenoga, te se i tamo za-držao dva dana, a njegovo sljetanje u glavni grad Bangui i prije dolaska bilo je pod znakom pitanja zbog teškoga političkog stanja. Kao što je uobičajeno na ovakvim apostolskim putovanjima, koja su i teška i zahtjevna, pred papom Franjom bio je intenzivan program u sve tri države u kojima se, već prema protokolu, susretao s predsjednicima država, diplomatima, predstavnicima političke vlasti, gospodarstvenicima i ljudima iz kulture i obrazovanja. Jednako tako, održao je više ekumenskih i međureligijskih susreta, ali je u središtu svakoga takvoga putovanja susret, to jest zajedničko misno slavlje s katoličkim vjernicima. U kenijskome Nairobiju posebno se isticala misa na sveučilišnome kampusu, ali i govor u sjedištu programa za zaštitu okoliša Ujedinjenih naroda (UNEP). Prije nastavka putovanja u ugandki glavni grad Entebbe papa Franjo posjetio je siromašnu četvrt Kangemi u kojemu u gotovo neljudskim uvjetima živi oko 100 tisuća stanovnika. Potom se na stadionu Kasarani susreo s mladima, a nakon toga s kenijskim (nad)biskupima. No, ono što je privuklo pozornost medija i prije nego je Papa započeo svoj posjet Africi bilo je teško političko stanje u Srednjeafričkoj Republici, a mediji su prenijeli i podatak da je na putu u Afriku zrakoplov s Papom, njegovim suradnicima i novinarima najpoznatijih međunarodnih medija, kod prelijetanja područja kojega, prema pisanju austrijskoga Kathpresssa, kod li-

bijskoga Tobruka „kontroliraju džihadisti“, preletio bez radara. Prema izjavi iz Alitalije, koja je uobičajeni „Papin prijevoznik“, riječ je o uobičajenim mjerama jer je sigurnost putnika uvijek na prvome mjestu. Jednako tako, mediji su zabilježili da je Papu na put ispratilo 11 žena koje su žrtve kućnoga nasilja i prostitucije, a Papu su prije puta posjetile u Domu sv. Marte gdje stanuje, zajedno sa šestoro djece. Žene su porijeklom iz Italije, Nigerije, Rumunjske i Ukrajine, a sada

noga vjerničkoga mnoštva, dočekali su ga i vojnici UN-a („plave kacige“), no to ga nije spriječilo da dođe do onoga cilja svoga putovanja koji mu je, uz dužno poštovanje ostalim odredištima, ležao najviše na srcu. A to je bio baš Bangui, treće i posljednje mjesto njegovoga šestodnevna putovanja, za koje se doista do posljednjega časa nije znalo hoće li moći posjetiti. Srednjeafrička Republika u građanskoj je ratu i stanje je vrlo nesigurno, ali su zato stanovnici

pokazali što misle o Papi: dočekali su ga srdačno i s oduševljenjem, a on im je „uzvratio“ time što se cijelim putem do „prijelazne“ predsjednice Cahherine Samba-Panze provezao u otvorenom papamobilu. I jasno je poručio: „Dolazim kao hodočasnik mira i predstavljam se kao apostol nade“, te je istaknuo kako vjeruje da je zemlja već na putu mira i normalizacije, unatoč poteškoćama. Velike je nade položio i u skorašnje nacionalne konzultacije u zemlji, ko-

je bi mogle dovesti do pomirenja, te je kao znak te nade predsjednici darovao sliku bazilike sv. Petra koja je predstavljena kao gradilište. Nakon pozdravnih govora, Papa je posjetio izbjeglički logor u Banguiju u kojemu živi 3.700 izbjeglica i to već duže vrijeme bez međunarodne pomoći. O njima brinu misionari kombonijanci. U katedrali je Papa sve zaraćene strane pozvao da odlože oružje i da krenu putem mira. „Položite ta sredstva smrti; naoružajte se ponajprije pravdom, ljubavlju i milosrdem“, poručio je Papa koji je na tamošnjoj katedrali, na prvu adventsku nedjelju, simbolički otvorio i sveta vrata te je tako započela i Godina milosrđa koja se u cijelom svijetu službeno počinje slaviti od 8. prosinca. A milosrđe je potrebno mnogim stanovnicima te afričke države, jedne od najsiromašnijih i najnesigurnijih na svijetu, u kojoj je Papa pozvao na borbu protiv nepravde i na uspostavljanje mira i pravdnosti.

Nastavak na str. 24

Papa Franjo je u Banguiju otvorio Sveta vrata katedrale, devet dana prije početka Jubileja milosrđa

stanuju u jednoj sigurnoj kući o kojoj se tek kaže da pripada jednoj redovničkoj zajednici u pokrajini Lacij.

„Položite ta sredstva smrti“

U novinarskome je tekstu nemoguće istaknuti sve one poruke koje su papi Franji bile na srcu tijekom ovoga apostolskoga putovanja. No, u mnoštvu susreta i poruka, govora i poticaja, vidljiva je bila „zlatna nit“ koja prožima cijeli dosadašnji pontifikat pape Franje. Ako i nije istinita anegdota da je pilotu rekao da svakako želi u Srednjeafričku Republiku, pa ako ga tamo ne može odvesti naka mu da padobran pa će sam tamo iskočiti, ona jasno govori o nakanama i čvrstoj volji pape Franje da sve zemlje pohodi u skladu s dogovorenim planom i programom. A u nedjelju 29. studenoga papa Franjo ipak nije skakao padobranom u glavni grad Bangui, ali je zato iz njega poručio: Odložite oružje! Doček mu i nije bio po volji – jer, osim razdraga-

Bl. Alojzije Stepinac – zajedništvom do službenog proglašenja svetim

Za nas katolike kardinal Alojzije Stepinac je blaženik te vjerujemo uskoro i od Katoličke Crkve proglašeni svetac, kazao je kardinal Josip Bozanić u Zagrebu na znanstvenom skupu „Nadbiskup Stepinac i Srbi u Hrvatskoj u kontekstu II. svjetskog rata i poraća“.

Predavanje pod nazivom „Dr. Alojzije Stepinac, the Archbishop of Zagreb on Trial by Tito's Regime, Historians and the Current Serbian Regim“ (Dr. Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački na suđenju organiziranom od strane Titovog režima) održala je dr. Esther Gitman u Zagrebu. Istaknula je kako želi uputiti na lik Stepinca u njegovu naporu da ublaži ljudsku patnju te da tako pobije optužbe protiv njega koje traju sedam desetljeća. Posebno se osvrnula na preporuku nadbiskupa Stepinca iz 1941.: „Kada dodu k vama osobe židovske ili pravoslavne vjeroispovijesti, koje se nalaze u smrtnoj opasnosti, pa zažele konvertirati na katolicizam, primite ih, da spasite ljudske živote. Ne zahtijevajte od njih nikakvo specijalno vjersko znanje, jer pravoslavni su kršćani kao i mi, a židovska je vjera ona iz koje kršćanstvo vuče svoje korijenje. Uloga je i zadaća kršćana u prvom redu spasiti ljude. Kada prođe ovo vrijeme ludila i divljaštva, ostat će u našoj Crkvi oni koji budu konvertirali zbog uvjerenja, dok će se ostali, kada opasnost prijede, vratiti u svoju.“

Novi vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

Znanstveni skup „Nadbiskup Stepinac i Srbi u Hrvatskoj u kontekstu II. svjetskog rata i poraća“ održan je u Zagrebu. Skup u organizaciji Zagrebačke nadbiskupije i Hrvatskog katoličkog sveučilišta pobudilo je veliko zanimanje, te su zainteresirani ispunili dvoranu Vijenac, a skup se prati i u dvorani 2 putem video-linka. Svrha simpozija bila je da se mimo političkih interesa, iznesu činjenice i njihovo tumačenje koje – jer slijedi znanstvenu metodu – može biti provjereno od svih koji se s njima susreću. Kardinal Bozanić je između ostalog kazao: „Za nas katolike kardinal Alojzije Stepinac je blaženik te vjerujemo uskoro i od Katoličke Crkve proglašeni svetac.“

Novoimenovani biskup - vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Jure Bogdan

U Nadbiskupijском pastoralnom institutu otvorena je izložba karikatura „Alojzije Stepinac u slici i riječi. Utjecaj komunističke propagande na stvaranje negativne slike o zagrebačkom nadbiskupu“. Zanimljiv je podatak da je karikatura i tekstova protiv Crkve od oslobođenja do osuda kardinala Stepinca objavljeno preko 1400, što znači oko 2,5 priloga dnevno.

Papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe mons. Jurja Jezerinca, vojnog ordinarija, u skladu s odredbom kanona 401 § 1 Zakonika kanonskoga prava, te je imenovao biskupom – vojnim ordinarijem u Republici Hrvatskoj mons. Juru Bogdana, dosadašnjeg rektora Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, priopćila je 30. studenoga Apostolska nuncijatura u Republici Hrvatskoj.

Caritas Splitsko-makarske nadbiskupije organizirao je tribinu u povodu obilježavanja četvrte obljetnice rada svoga Skloništa za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja i Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama. Istaknuto je da svaka od 35 žena i 27 djece koji su do sada boravili u Skloništu dragocjeni su i razlog su za nastavak uspješnog rada koji se temelji ponajprije na evanđeoskim načelima.

Spomen na Vukovar, Škabrnju, Saborsko

Dan sjećanja na žrtve Vukovara, Đakovačko-osječka nadbiskupija organizirala je na 24. obljetnicu pada Vukovara. Nazočili su hodočasnici iz svih krajeva Hrvatske i inozemstva koji su se došli pokloniti žrtvi Vukovara. U Koloni sjećanja koja je i ove godine pošla od Opće bolnice Vukovar do Memorijalnog groblja, putem dugim 5,5 km kojim su godine 1991. prošli Vukovarci pobijeni na Ovčari, bilo je više desetaka tisuća hodočasnika. Nakon središnji dio hodočašća bila je misa zadušnica koju je pred tisućama hodočasnika predvodio predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić.

Gospičko-senjski biskup Mile Bogović predvodio je misu zadušnicu u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Škabrnji na 24. obljetnicu stradanja tog mjesta u zadarskom zaleđu u Domovinskom ratu. Suslavili su brojni svećenici iz cijele Hrvatske i okupilo se više tisuća ljudi iz cijele domovine.

Brzjav sućuti u povodu terorističkih napada

Biskupi Biskupske konferencije BiH, na kraju 65. redovitog zasjedanja, uputili su zajedničku poslanicu svećenicima, redovnicima, redovnicama i Božjem narodu u povodu Godine božanskog milosrđa.

Komisija Caritas in Veritate Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) održala je u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu susret s predstavnicima katoličkih socijalnih europskih organizacija.

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije nadbiskup Želimir Puljić uputio je brzjav sućuti u povodu terorističkih napada u Parizu pariškom nadbiskupu kardinalu Andreu Vingt-Trois i predsjedniku Francuske biskupske konferencije mons. Georgesu Pontieru.

AO

DARMSTADT

Svatko je važan za Božju melodiju

Na smotri je nastupilo četrnaest zborova djece i mladih iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj.

Tradicionalna 18. smotra crkvenih zborova iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) u Njemačkoj, održana je u subotu 21. studenoga, u crkvi sv. Fidelisa u Darmstadtu, u organizaciji Hrvatskoga duš-

Vaš glas je stvoren za pjesmu, slaviti Boga i veseliti druge. Vaše pjevanje proizvodi djelotvornu moć u vama samima i vašim slušateljima. Stoga je pjevanje izvorni jezik svih nas, a posebice djece. Svaka naša zajednica živi

pili, kako je kazao, da budu zajedno i zajedno slave Boga, te je svima želio puno uspjeha na smotri. Prigodnu riječ uputio je i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Vladimir Duvnjak koji je po-

Svečano misno slavlje predvodio je i propovijedao voditelj HKM Darmstadt fra Nediljko Brečić

obrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni i HKM Darmstadt. Na smotri je nastupilo četrnaest zborova djece i mladih. Prije smotre slušteno je svečano misno slavlje, koje je predvodio i propovijedao voditelj HKM Darmstadt fra Nediljko Brečić u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom i još osam svećenika iz HKM i HKZ u Njemačkoj, koji su došli u pratnji zborova. Sve je je na početku u ime HKM Darmstadt pozdravio o. Brečić izrazivši radost dolaskom na smotru tako velikog broja djece i mladih, njihovih roditelja i voditelja. U propovijedi je o. Brečić istaknuo kako djeca i mladi okupljeni na smotri svojim lijepim i ugodnom glasom razveseljuju ne samo srca ljudi, nego i srce Božje, a onaj tko pjeva dvostruko moli. Iz vaše pjesme zrači radost, ljubav i nada. Zbog toga vaš zanos koji pjesmom unosite u naše zajednice djeluje na druge da budu radosni, Bogu i ljudima otvoreni. Vaš ugodan pjev dira ljudsko srce. Vaše pjevanje u zboru znak je nade i pouzdanja. U vašoj pjesmi i glazbi nalazi se skrivena tajna, koja se riječima ne može izreći.

od zajedničke molitve i pjesme. Vaš dječji zbor je blago za našu zajednicu, blago koje treba negovati. Pjevanje je zdravo i za dušu i za tijelo. Pravi dobro raspoloženje, potiče pravilno disanje, odmara i umiruje. Uvodi nas u zajednicu, omogućuje susrete, nove spoznaje, sklapanje prijateljstva, unosi disciplinu i red u život. Vaša pjesma srca pokreće i dušu ozdravlja. Svatko od vas je glas Božje pjesme, lijepi zvuk njegove simfonije, bio dur ili mol, tih ili glasan, ti si važan za Božju melodiju. Stoga učini da i tvoj glas odjekuje i da iz svega grla pjevaš, jer što ima ljepše negoli zajedno pjevati Gospodinu pjesmu novu, jer učini djela čudesna, kazao je o. Brečić. Misno slavlje svojim je skladnim pjevanjem uvećao zbor djece i mladih HKM Darmstadt pod ravnanjem s. Damjane Damjanović i uz glazbenu pratnju s. Anđele Milas, uz sudjelovanje svih članova zborova.

Prije početka smotre sudionice i sudionike je pozdravio domaći njemački župnik vlč. Rudolph Moche koji je izrazio radost tolikim brojem djece i mladih na smotri, koji su se oku-

sebno zahvalio hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj na trudu, želji i volji da organiziraju ne samo crkvene svečanosti i sv. mise, nego i kulturne događaje, kao i organizaciju crkvenih zborova. Okupljene je pozdravio i konzul Generalnog konzulata Bosne i Hercegovine iz Frankfurta Dragan Bagarić. Istaknuo je kako nije lako okupiti 600 djece na jednom mjestu te je kazao kako su hrvatske katoličke misije vezivno tkivo Hrvata u Njemačkoj i u svijetu. Nijedna institucija ne može okupiti toliki broj Hrvata na ovakav način kao što rade misije. Zato, čestam na trudu koji ulažete i želim da tako nastavite. Delegat vlč. Komadina je zahvalio svima na dolasku u tolikom broju, posebno suorganizatoru smotre HKM Darmstadt. Delegat vlč. Komadina je potom proglasio smotru otvorenom te je sudionicima zaželio puno radosti, zajedništva i uspjeha.

Svaki zbor je otpjevao po dvije skladbe. Najprije je kao domaćin nastupio zbor HKM Darmstadt pod vodstvom s. Damjane Damjanović zbor zbor je izveo skladbe: „Evo me u do-

mu Tvome" (autor teksta: Marija Matanović, a autori glazbe: Marija Matanović i Južu) i „Dolazimo Ti, Gospodine" (autor teksta: Stjepan Lice, a autor glazbe: M. Martinjak i Južu). Na orguljama je pratila s. Anđela Milas. Potom je izlačenjem određen nastup zborova te su nastupili zborovi sljedećim redoslijedom. Zbor „Don Bosco" iz Hrvatske katoličke misije Nürnberg izveo je dvije skladbe voditelja zbora, don Vitomira Zečevića: „Donosimo kruh i vino" i „Dolazimo Gospode". Pjesme je pratilo na gitari don Vitimir. Zbor HKM Mittelbaden (Karlsruhe), uz glazbenu pratnju prof. Magdalene Ferenčina i pod vodstvom dirigentice Sanje Jakopić, izveo je skladbe: „Ljubav nije ljubljena" (tekst i glazba: fra Ivan Matić) i „Majko doma Isusova" (tekst: Ksenija Abramović, autor glazbe: Toni Eterović). Zbor HKM Ludwigshafen am Rhein, uz glazbenu pratnju Filipa Ivkovića i pod vodstvom Marte Grković, izveo je skladbe: „On dolazi da spasi vas" (autori teksta i glazbe: Bob Fitts & Gary Sadler) i „Moj Isus" (autorica teksta

jom skupine mladih, izveo je skladbe: „Maranatha, dođi Gospode" (autor teksta: Tomislav Mravičić) i „Stavi me kao znak" (iz Pjesme nad pjesmama, koju je uglazbio fra Ivan Opačak). Zbor HKZ „Blaženoga Alojzija Stepinca" iz Balingena, pod vodstvom Martine Bošnjak, izveo je skladbe:

Smotru je uz prigodnu riječ otvorio delegat vlč. Ivica Komadina

Sudionici su jedni druge bodrili pljeskom

i glazbe: Darlene Zschech). Zborom je ravnala Carmen Bajan. Zbor HKZ Bietigheim-Bissingen, pod vodstvom Ane Madunić, izveo je skladbe: „Hvalim Te, Isuse" (autorica teksta i glazbe: s. Irena Azinović) i „Sva djela Gospodnja" (iz teksta: [Daniel 3] pjesma triju mladića, koju je ugazbio fra Ivan Matić). Na orguljama je pratila Sanja Kos. Zbor HKM Mainz, pod vodstvom s. Dionizije Tomas i glazbenom pratr-

„On dolazi da spasi vas" (autori teksta i glazbe: Bob Fitts & Gary Sadler) i „Kako da te ne volim" (autor teksta i glazbe: Ante Vučković). Zbor HKM Mannheim-Mosbach, pod vodstvom i ravnanjem prof. Magdalene Ferenčina, izveo je skladbe: „Ljubav Božja" (autor teksta i glazbe: Stuart Townend) i „Spasenja moć" (Mighty to save), (tekst i glazba: Hillsong). Zbor HKZ Pforzheim-Bruchsal,

pod vodstvom Dominika Spajića, izveo je skladbe: „Kao košuta" (autor teksta i glazbe: Martin Nystrom) i „O ljubavi ja pjevam" (Damir Topić). Glazbeno je pratio Domagoj Spajić. Zbor HKZ München, pod vodstvom s. Nikoline Bilić i zu pratnju orkestra djece i mladih, zbor izveo je skladbe: „Ti si, Kriste, naša radost" (napisao i uglazbio: D. Car) i „Mesija" (On dolazi), (aranžman: Branko Ivošević). Zbor HKZ „Svetoga Petra i Pavla" iz Ludwigsburga, pod vodstvom Monike Peter, izveo je skladbe: „On dolazi da spasi vas" (autori teksta i glazbe: Bob Fitts & Gary Sadler) i „Silan Bog" (nepoznati autor teksta i glazbe). Na keyboardu je pratila Mathilda Maria Peter, a na gitarama Ivan Maljevac i Frano Morgan. Zbor HKM Wiesbaden izveo je skladbe: „Primi me, Gospodine" (nepoznat autor teksta i glazbe) i „Nebo se rastvara" (autorica teksta s. Dolores Grmača, a autor glazbe Miroslav Martinjak). Zbor je vodila i zborom ravnala s. Auksilija Milić, uz glazbenu pratnju Nikoline Dedić. Zbor HKZ Frankfurt am Main, pod vodstvom s. Pavilimire Šimunović, izveo je skladbe: „Hvala Duše Sveti" (autor teksta: don Božo Delić; autor glazbe: don Ivica Žižić), i „Slava Tebi, Gospodine" (autor teksta: fra Vjeko Vrčić; autor glazbe: Ljuborim Kuntarić). U glazbenoj pratnji na violini bili su: Marija Jonjić, Katarina Škaro i Laura Bogdanović. Zbor HKM Offenbach, koji pod vodstvom Zvonka Orlovića, izveo je skladbe: „Simbol" (autor teksta i glazbe: P. Segueri) i „On je vjetar tvojoj lađi" (autor teksta i glazbe: Nikša Krpetić). Nastup zbora glazbeno su pratili Iliana Đukić i Tomislav Dominković.

Na početku smotre božićnu pjesmu otpjevala je Anđela Zelić sa svog novog albuma božićnih pjesama, a na kraju smotre Noah Medo izveo je dvije pjesme. Nakon smotre riječ zahvale uz prigodni dar uputio je delegat vlč. Komadina o. Brečiću, sestrama Damjani Damjanović i Anđeli Milas, misijskoj tajnici Mariji Lovrić-Holenda, te svim članovima HKM Darmstadt. Potom je delegat vlč. Komadina u ime Hrvatskoga dušobrižničkog ureda s predstavnicima zborova predao spomenice i cvijeće, a o. Brečić u ime HKM Darmstadt prigodne darove. Program su vodile Laura Martinović i Lorain Lovrić. Nakon smotre u župnoj dvorani za sve je priređen objed.

Tekst i snimke: A. Polegubić

FRANKFURT AM MAIN

Četvrti susret hrvatskih studenata u Njemačkoj

Na susretu, koji je vodio o. Ivan Ike Mandurić, okupilo se oko pedeset studenata.

Četvrti susret hrvatskih studenata iz Njemačke održan je u subotu 28. studenoga u dvorani katoličke crkve sv. Krostofora u Frankfurtu na Majni, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta. Susret, na kojem se okupilo oko 50 studenata, vodio je hrvatski isusovac o. Ivan Ike Mandurić, duhovnik Studentskog katoličkog centra (SKAC) u Zagrebu i svećenik u zagrebačkoj bazilici Srca Isusova. Sve je na po-

sam ipak potrebu tragati za Bogom gdje sam shvaćao, ako Boga nema, zapravo sve ne bi imalo smisla. Ako bi Bog postojao, život bi dobio na smislu i na neki način sve ono od čega čovjek bježi i čega se boji, imalo bi opravdanje. Dobila bi smisao i dobra djela i trpljenje zbog nepravdi, bolesti, jer bi postajala konačna satisfakcija. U tom traganju za Bogom, shvatio sam da je jedini način da povjerujem, ako nađem nekoga tko je Bo-

To mijenja moj život i ispunja ga u svakom smislu na svakom području i mijenja onog mene koji je bio bezvoljan, mrzovoljan, negativan u radnom, vedrog, optimističnog, marljivog, susretljivog. Dakle, sve se nakon traga na razne načine očituje pozitivno u mom životu. Sve me to potaklo na razmišljanje, kako odsustvo Boga iz čovjekova života čovjeka čini nesigurnim, bezvoljnim, destruktivnim, hedonističnim, a opet ispunjenost Bo-

Misno slavlje tijekom kojeg je svirao i pjevao VIS „Pax“ predvodio je o. Mandurić

četku u ime organizatora pozdravio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. Potom je nakon molitve, duhovno predavanje o temi „Emanuel, živi Bog i prijatelj, poznavatelj duše i obnovitelj života“ održao o. Mandurić. Predavač je u prvom dijelu govorio o vlastitom iskustvu susreta s Bogom, poglavito u njezgovoj fazi ateizma i traženja Boga. „Potječem iz tradicionalne i konzervativne obitelji iz Posušja, koja je uvijek bila u vjeri. Išao sam na sv. misu. Negdje u 5. razredu osnovne škole teorijama koje dovode u pitanje opstojnost Božju i pitanjima koja su se iz toga rodila, nekako su se urušili temelji moje vjere. Na kraju sam se nekoliko godina nakon toga našao na čistini na kojoj nisam mogao posvjedočiti da vjerujem u Boga. Sumnje su me potpuno nagrizale, a to se odrazilo i na moj život kroz nezadovoljstvo, osjećaj besmisla, nemotiviranost i ograničenosti na negativan način. Ali imao

ga susreo. Svi drugi pristupi tom problemu za mene nisu bili dovoljni. U tom traganju susreo sam jednog svećenika, za koga su mi mnogi pričali kako ih je njegovo svjedočanstvo vraćalo vjeri. To je bio prof. Tomislav Ivanić. Jednom prilikom je u Splitu držao seminar na koji sam žarko želio ići i tu se po prvi put probudila nada da bi to moglo biti to istinski istina, jer je taj čovjek pričao sasvim drugačije od drugih. Nakon odlaska s tog semina, mogao sam sebi reći da sam susreo čovjeka koji je susreo Boga. To znači da je Bog morao negdje biti, samo ga trebam intenzivnije i odlučnije tražiti. Zato sam se bacio na čitanje Sv. pisma, molitve i istinski se moj život počeo mijenjati sve dok godinu-dvije nakon toga nisam i sam doživio mistično iskustvo u nutрини koje je toliko duboko promijenilo moj stav prema Bogu da sam znao da sam odatad zauvijek onaj koji vjeruje u Boga jer sam ga osobno doživio i susreo.

gom, čovjeka čini plemenitim, duhovnim, vedrim i sl. Čovjek tek u suradnji s Bogom istinski i funkcionira i sebe spoznaje. On je ono što treba biti tek kad je s Bogom i jedino na taj način može biti ono što treba biti u punini. To pokazuje koliko smo ovisni o Bogu“, istaknuo je o. Mandurić.

U drugom dijelu pokušao je odgovoriti na pitanje, tko sam ja u traganju za samim sobom. „Kao što ne znamo tko je Bog, i kao što nam treba iskustvo Boga da bismo ga upoznali, na neki način nam opet ta tajna tko smo mi i kako funkcionira čovjek, očituje se u susretu s Bogom. Sva znanost i iskustva ljudi oko nas ne bi mogli otkriti tajne makar jednog pojedinca u svijetu, niti bi mogli otkriti kako čovjek uopće funkcionira. Zato Bog dolazi u ljudski život da mu to navijesti, da mu otkrije njegove principe, tajne. Bog vjeruje u nas. Ne samo da mi trebamo vjerovati u Boga, nego trebamo dopustiti da Bog vjeruje u nas.

Studenti zajedno sa svećenicima i članovima VIS „Pax” ispred glavnog oltara u crkvi sv. Kristofora

O. Mandurić i studente na početku je pozdravio delegat vlč. Ivica Komadina

Sama činjenica da nas je stvorio, znak je njegova povjerenja u nas. Kad mladi ljudi dožive povjerenje, koje im se ukazuje na bilo koji način, onda to poptiče i motivira. To je primjer i Domovinskog rata kada su mladi dobili prigodu da nešto veliko i važno učine kada ih društvo treba. Kad prepoznaju da ih netko treba, to ih silno motivira, a osobito kad otkrijem da nas Bog treba, onda nas to pokreće.”

U trećem dijelu je kazao kako Bog ne samo da je stvorio čovjeka i utisnuo mu svoj zakon u srcu, nego mu dolazi taj zakon i otkriti. „Zapovijedi Božje su upravo to uputstvo za rukovanje. Čovjek je tajna sam sebi. Čovjek ne zna što je njemu dobro. Samo Bog zna što je čovjeku dobro. Zato nam Bog daje zapovijedi, a prva od njih da nam Bog mora biti središte života. Čovjek može biti sretan samo ako se želi ostvarivati u Božjoj blizini. Tko povjeruje u takve zapovijedi i tko ih primjenjuje u svom životu, uistinu će

doći do radosti, sreće, smisla. Onaj tko ih prezire, živjet će život po nekim drugim principima koji ga uništavaju. Grijeh je uvijek ono što u naš život donosi nesreću i što uništava našu nutrinu. Grijeh je uvijek onaj koji rađa smrt zato što je protiv naših unutarnjih principa. Zapovijedi Božje, poglavito zapovijed ljubavi nam otkriva našu najdublju čežnju, potrebu i najvažniji princip po kojem čovjek funkcionira.”

U četvrtom dijelu je bilo riječi o duhovnoj čovjekovoj dimenziji. „Božja je milost živjeti po Božjemu. Zato je važno da se čovjek sa svojom duhovnošću nasloni na Boga. Duhovno je vrhovno, a ne intelektualno. Današnja se civilizacija srozala na intelektualno, a onda na toj intelektualnoj razini gubi uvide koji su ključni u traženju smisla i onda srlja u sljepilo. To duhovno se neprestance očituje u našem životu. Meditacija je naša svagdašnjica koja se događa u samoći. U tom smislu je dragocjeno iskustvo kampa mladih na Modravama, gdje mlade učimo samoći, tišini, meditaciji. Oni koji to dožive, vraćaju se obogaćeni tim iskustvom. Duhovna dimenzija se očituje i u drugim područjima: umjetnosti, ljubavi i sl. Tko želi živjeti sretno i mudro, mora se izboriti za to da njegova duhovna dimenzija, duhovni glas, dođe do svijesti.”

U petom dijelu o. Mandurić je govorio o životu u milosti koji se očituje u osjećaju svetosti. Kad čovjek griješi i kad je daleko od Boga, ima osjećaj praznine, nesreće, nevrjednosti. Kada živi po zakonitostima duha, onda ga isunja nutranji osjećaj plemenitosti i svetosti, nutarnje ljepote. Ima potre-

bu činiti dobro, mijenjati svijet, živjeti po pravdi, postaje onaj koji je Bogu blizak i kojemu je Bog blizu. I na kraju, on je onaj koji svijet posvećuje, a pritom ga prepoznaju i drugi kao duhovnu vrijednost kojemu se izriče poštovanje. To je onaj koji živi pravednost, a to je temeljni uzrok sreće”, istaknuo je o. Mandurić. Razvila se i diskusija, tijekom koje su mladi tražili odgovore na svoje životno-vjerske sumnje i nedoumice. Nakon predavanja bila je prigoda za sv. ispovijed. Misno slavlje u crkvi sv. Kristofora predvodio je o. Mandurić u zajedništvu s delegatom vlč. Ivicom Komadinom, ravanateljem Caritasa hercegovačkih biskupija dr. vlč. Antom Komadinom, fra Marinkom Vukmanom (HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus), don Matom Križićem (HKŽ Ingolstadt) i fra Markom Domazetom Lošom (HKŽ Frankfurt). U nadahutoj je propovijedi o. Mandurić govorio o važnosti vjere i svakodnevnom životu i plodovima koji iz toga nastaju.

Na misi je svirao i pjevao VIS „Pax” iz HKŽ Frankfurt. Nakon sv. mise za sve je priređena večera uz zajedničko druženje. O. Mandurić je pozvao mlade neka se odazovu na ljetovanje u kampu Modrave, a dr. vlč. Ante Komadina ih je potaknuo na dragovoljno djelovanje u karitativnim ustanovama u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini što se može ostvariti preko Renovabisa. Na kraju je svima na susretu zahvalio delegat vlč. Ivica Komadina, koji je studente pozvao na susret i sljedeće godine. O mjestu i vremenu odlučit će se naknadno.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

FRANKFURT AM MAIN

Proslavljena 50. obljetnica hrvatske župe

Hrvatska katolička župa (HKŽ) u Frankfurtu na Majni proslavila je u subotu 5. i nedjelju 6. prosinca 50. obljetnicu djelovanja. Svečano zahvalno misno slavlje na hrvatskom i njemačkom jeziku u punoj katedrali sv. Bartolomeja u Frankfurtu predvodio je zagrebački nadbiskup metropolit, kardinal Josip Bozanić u zajedništvu s pomoćnim biskupom biskupije Limburg mons. Thomasom Löhrom, provincijalnim ministrom Franjevačke provincije

na otvori Izvanrednu svetu godinu - Jubilej milosrđa. „Milosrđe Božje je utjeha svima nama. Istina o Bogu je istina o Božjem milosrđu. Dok čovjek živi na ovom svijetu, uvijek ima mogućnost da se otvori Bogu i da ga prihvati. Papa Franjo jubilej Božjeg milosrđa otvara o 50. obljetnici završetka Drugoga vatikanskog koncila. Koncil je upravo želio Boga približiti čovjeku“, kazao je kardinal Bozanić dodavši kako je i današnje okupljanje vjernika u

vi zemlje Njemačke. Sv. misa je tijekom povijesti očuvala hrvatski narod“, kazao je kardinal te je pozvao sve na obnovu vjernosti prema sv. misi. „Često sam čuo od kolega biskupa iz Njemačke i drugih zemalja kako se hrvatski katolici odlikuju upravo po tome što rado dolaze na nedjeljnu sv. misu. To je ono zbog čega nas i drugi hvale. Ostanimo tome vjerni. Postoje uporišne točke koje su tu da bismo ih se držali kako bismo mogli ostati,

Kardinal Josip Bozanić i drugi istaknuti gosti govorili su o važnosti HKŽ Frankfurt

Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu fra Joškom Kodžomanom, ravnateljem dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. vlč. Tomislavom Markićem, dekanom grada Frankfurta dr. Johannesom zu Eltzom, voditeljem HKŽ Frankfurt fra Željkom Čurkovićem, gvardijanom Franjevačkog samostana u Sinju fra Petrom Klapetom, te s još šestoricom redovničkih i biskupijskih svećenika. Na misnom slavlju, sa skupinom sestara pristiglih iz domovine od kojih je više njih djelovalo u toj hrvatskoj župi, sudjelovala je provincijalna predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja iz Splita s. Leonka Bošnjak Čovo. Misnom slavlju pribivao je i Ernst Gerhardt iz Gradskog poglavarstva Frankfurta. Na misi je sudjelovalo veliki broj mladih u hrvatskim narodnim nošnjama.

Kardinal Bozanić je u propovijedi istaknuo kako se posebno trebamo otvoriti poruci Božjeg milosrđa dok očekujemo da papa Franjo za dva da-

katedrali djelo Gospodinovo, a i djelo naše. „Zahvalimo Bogu za tu milost i za 50 godina djelovanja ove hrvatske katoličke župe u Frankfurtu. Danas slavimo i zavaljujemo za 50 godina našeg neprekidnog okupljanja na sv. misi. Danas smo došli ovdje jer u dubini duše osjećamo da nam je Bog potreban i da ćemo ga ovdje susresti. Zahvaljujemo Bogu na 50 godina redovitog okupljanja na sv. misi, a od toga što se na sv. misi događa, raste sve ono drugo. Tu je župna zajednica, tolike aktivnosti u župi, svjedočenje Božje istine, Božje ljubavi po Caritasu, pomoći bližnjemu, a tu su i naši franjevci redovnici koji 50 godina neumorno ovdje vrše svoju svećeničku službu, te naše časne sestre franjevke. Euharistija, sv. misa je spasila naš narod. Ona nas je sačuvala ovdje u ovoj novoj zemlji u koju ste došli. Misa nas je sačuvala da smo ostali ono što jesmo, da smo vjernici i katolici, Hrvati, članovi Katoličke Crkve i dobri člano-

rasti i napredovati. Ti stupovi su sv. misa, obitelj i Blažena Djevica Marija. Dajte mjesto Bogu u obitelji. Kad obitelj moli zajedno, ona se širi i prima u svoju sredinu Boga. Gospa nas je pratila i prati. Neka bude vaš zavjet godišnje hodočastiti u Marijino svetište i sebe i svoje preporučivati Mariji“, potaknuo je okupljene kardinal Bozanić. Podsjetio je kako nam je sv. papa Ivan Pavao II. 1998. u Mariji Bistrici dao jedan izvrstan orijentir kako bismo se mogli orijentirati, a to je bl. Alojzije Stepinac. „Svakome od nas bl. Alojzije je orijentir, kompas. U toj orijentaciji on je poruka nade i poruka savjesti. Bl. Alojzije je bio onaj kojeg su u onom vremenu sudili i osudili. Ali on je postao i ostao sudac koji izriče sud istine nad svima. I zato ga je Bog potvrdio biljegom svetosti. Zato očekujemo i njegovo proglašenje svetim. U njegovom životu nisu stvari isle lako, bez križa. Na kraju on pobjeđuje. Gore glave! Radujemo se unaprijed i s pouz-

Na kraju su svi zajedno otpjevali hrvatsku domoljubnu pjesmu „Moja domovina“

danjem čekamo njegovo proglašenje svetim“, kazao je kardinal Bozanić koji je posebno mlade potaknuo neka se u životu drže vjere i Crkve i neka budu ponosni na svoje hrvatske korijene.

vrijeme fra Bernarda Dukića 1965. godine, te je podsjetio kako su u Frankfurtu prije toga, od 1963. do 1995. djelovali franjevci Franjevačke provincije Bosne Srebrene dr. fra Vito-

lom Bozanićem, provincijalnim ministrom o. Kodžomanom, gradskim dekanom zu Eltzom, provincijalnom predstojnicom s. Leonkom Bošnjak Čovo i voditeljem referenata katolika drugih

Svečano zahvalno misno slavlje predvodio je kardinal Josip Bozanić u zajedništvu s mons. Löhrom i svećenicima

U prikaznim darovima preneseni su novoobjavljena spomen-knjiga o 50. obljetnici župe Frankfurt, kao i prigodna obljetnička medalja, kruh, vino i voda.

Na kraju misnog slavlja prigodnu riječ uputio je mons. Löhre koji je kazao kako je hrvatska zajednica jedna od brojnijih zajednica drugih materinskih jezika u biskupiji Limburg. „Zahvalni smo da je ova velika, aktivna i živa zajednica svoje mjesto našla u našoj biskupiji. Pritom je posebno istaknuo važnost pastoralnog tima u hrvatskoj župi u Frankfurtu. Potom je na hrvatskom kazao: „Dragi kardinal Josipe, neka Vas i Vašu hrvatsku zajednicu blagoslovi naša nebeska Majka Marija!“ Zahvalnu riječ svima uputio je o. Čurković, s kojim u pastoralu župe djeluju dušobrižnici fra Marko Domazet Lošo i fra Ivan Čikara, s. Pavlimira Šimunović i Magdalena Galić. Istaknuo je kako je hrvatska župa u Frankfurtu službeno osnovana u

mir Slugić i dr. fra Ivan Tomislav Medugorac. Potom je kardinalu Bozaniću, mons. Löhru i drugim istaknutim osobama na dar predao spomen-knjige i medalje župe Frankfurt. Kardinal Bozanić je u toj prigodi o. Čurkoviću predao medalju sv. Ivana Pavla II.

Misno slavlje izvrsnim je pjevanjem uvećao mješoviti zbor HKM Frankfurt „Mato Leščan“ pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović.

„Gdje smo, da smo, tu smo!“

Prvi dio proslave pod geslom „Gdje smo, da smo, tu smo!“ bio je u subotu 5. prosinca u dvorani „Saalbau“ u Bornheimu u Frankfurtu. Nakon pozdravne i uvodne riječi o. Čurkovića u bogatom programu u pjesmi, glumi i slici dan je presjek djelovanja u HKŽ Frankfurt, a nastupili su crkveni zbor „Mato Leščan“, zbor mladih, dječji zbor, tri folklorne skupine „Croatia

materinskih jezika u biskupiji Limburg Heribertom Schmittom. Svi su oni na dojmiv način govorili o važnosti HKŽ Frankfurt, što su okupljeni u dvorani pozdravili pljeskom. Među drugim uglednim gostima bili su i ravnatelj vlč. Markić i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina te više svećenika i redovnica, poglavito onih pristiglih iz domovine koje su djelovale u HKŽ Frankfurt. Bilo je i drugih uglednih osoba iz Crkve i društva, među kojima i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Vladimir Duvnjak i konzul Generalnog konzulata Bosne i Hercegovine iz Frankfurta Dragan Bagarić. Na kraju su svi članovi zborova zajedno otpjevali hrvatsku domoljubnu pjesmu „Moja domovina“ i to, na traženje okupljenih, dva puta. Podijeljeni su i darovi djeci za sv. Nikolu. Zahvalnu riječ uputio je o. Čurković. U zabavnom dijelu nastupio je Gibboni i prijatelji.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Piše:
mr. Andela
Jeličić

Dom

Dom Svete obitelji je dom obiteljskog zajedništva Marije, Josipa i njihovog djeteta Isusa. To posebno dolazi do izražaja u trenutku Isusova rođenja.

Riječ „dom“, hebrejski bayit, ili bet, pojavljuje se u Starom zavjetu u više od 2000 redaka. U grčkom Novom zavjetu nalazimo riječ oikos, ili oikia, sveukupno na oko 50 mjesta. U hebrejskom jeziku riječ „dom“ ima više značenja: u prvom redu, jer čovjek voli razumijevati započinjući s vidljivim, dom označava nastambu, kuću, prostor u kojem netko boravi, sam Bog, ljudi ili životinje. Kraljev dom – bet hammelek – hebrejski je naziv za palaču. Gospodnji dom, bet Adonai, slikovit je naziv za hram, Božje prebivalište. Čak se i izraz kojim se opisuje grobno mjesto, bet olam, izriče pomoću riječi dom: vječni dom.

Dom se u biblijskoj misli ne odnosi samo na prostor, dom izriče pripadnost obitelji, narodu, plemenu. Tako možemo razumjeti zašto u psalmima često odjekuje izraz „dom Izraelov“: „neka rekne dom Izraelov, vječna je ljubav njegova“. Pisac je mogao jednostavno reći – „neka reknu Izraelci“. Ali odabrao je izraz u kojem „dom“ priziva sliku naroda kao sliku kuće i obitelji. U evanđelju po Luki kaže se da je Josip, zaručnik Marijin, bio iz „doma Davidova“, što znači da je bio Davidov potomak. No slikovitost riječi „dom“ na ovom mjestu govori puno više od rodoslovlja: pred nas donosi toplu sliku zajedništva, sliku obitelji koja živi pod istim krovom, te je moguće u mašti povezati Davida s nazaretskom kućom Marije i Josipa.

Dom Svete obitelji

U Novom zavjetu ne nalazimo opis doma, odnosno kuće Svete obitelji. Mada je tradicija htjela prepoznati u nekim arheološkim ostacima u gradu Nazaretu mjesto gdje je Sveta obitelj boravila, mi danas ne možemo sa sigurnošću reći kako je ta kuća mogla izgledati. Možemo, uz pomoć arheologije, rekonstruirati kuću onog vremena, ali i dalje ćemo ostati na razini nagađanja.

Ipak, dom čine ljudi, a ne predmeti i zidovi. Stoga dom Svete obitelji, jest dom obiteljskog zajedništva Marije, Josipa i njihovog djeteta Isusa. To posebno dolazi do izražaja u trenutku Isu-

sova rođenja. Daleko od Nazareta, od svojih zidova i stvari, Marija i Josip nalaze se u Betlehemu, u kraju iz kojeg potječe David, a kamo su morali otići

Dom Isusov, u konačnici, zajedništvo je s nebeskim Ocem, u kojeg smo po Kristu pozvani ući svi, kao sinovi i kćeri Božje. U tom domu svi postajemo obitelj, rod Isusov, koji je pogledavši narod rekao: „evo braće moje i majke moje, jer tko god vrši volju Božju taj je brat moj, sestra moja i mati moja“ (Marko 3,34-35). Time Isus od cijelog svijeta čini jednu, jedinu – obitelj!

zbog popisa stanovništva u vrijeme cara Augusta. I koliko samo paradoksa u toj jednoj slici: Josip, potomak Davidov, dolazi u Davidov Betlehem, u kojem za njega i za Mariju nema mjesta:

Marija i Josip otvoreni su i skromnim pastirima i profinjenim mudracima, ne skrivaju se, niti ljubomorno čuvaju za sebe otajstvo predano im za cijeli svijet. No, ljudska je zloba utjelovljena u paranoji kralja Heroda, uzrokovala da Marija i Josip bježe u Egipat, kako bi sačuvali život svoj i svojega djeteta Isusa.

Lukino evanđelje kaže – kako baš za njih ne bijaše mjesta, nigdje doli u štalici. Zato štalica postaje Božji dom, palača i hram: jer tu se rađa Knez mira, veliki svećenik, otajstvo ljubavi Božje, Bog s nama – Emanuel.

Od prvog trenutka, dom Marije i Josipa otvoren je za svakoga. Nepoznati pastiri u svojoj skromnosti dolaze se pokloniti Djetetu, vođeni poticajem vjere i navještaja. A fascinanti mudraci s Istoka, prateći zvijezdu, brzo nalaze Novorođenoga kralja snagom i otvorenosti svojega uma. Marija i Josip otvoreni su i skromnim pastirima i profinjenim mudracima, ne

skrivaju se, niti ljubomorno čuvaju za sebe otajstvo predano im za cijeli svijet. No, ljudska je zloba utjelovljena u paranoji kralja Heroda, uzrokovala da Marija i Josip bježe u Egipat, kako bi sačuvali život svoj i svojega djeteta Isusa. Tko ih je u Egiptu primio? Gdje li je tada bio njihov dom? Na što su se u stranoj zemlji mogli osloniti? Možemo samo zamisliti kako im je bilo: u nepoznatoj zemlji s novorođenim djetetom, započeti život iz početka.

Očev dom

Po povratku u Nazaret, Marija, Josip i Isus žive životom pobožnih Židova. Prema evanđelju po Luki, tijekom jednog hodočašća u Jeruzalem, primijetili su da su izgubili tada dvanaestogodišnjeg Isusa, da bi ga nakon nekoliko dana pronašli u Hramu, kako razgovara s mudracima i učiteljima Zakona. Njegov odgovor „Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?“ (Luka 2,49), začudio ih je, a pred nas stavlja pitanje –

je li Isus htio reći da mora biti u Hramu (kako neki prevoditelji pišu: „niste li znali da mi je biti u domu Oca mojega“), ili poručuje da mora biti uronjen u Božju riječ i nauk, o kojoj je razgovarao s pismoznancima? Grčki izvornik na ovom mjestu ne donosi riječ „dom“, Isus, mada su ga pronašli u Hramu, u svom odgovoru ne naglašava građevinu kao mjesto Božje prisutnosti.

Kasnije, u Ivanovom evanđelju, reći će svojim učenicima, „u domu Oca mojega ima puno stanova (...) Kad odem i pripremam vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja“ (Ivan 14,2-3). Dom Isusov, u konačnici, zajedništvo je s nebeskim Ocem, u kojeg smo po Kristu pozvani ući svi, kao sinovi i kćeri Božje. U tom domu svi postajemo obitelj, rod Isusov, koji je pogledavši narod rekao: „evo braće moje i majke moje, jer tko god vrši volju Božju taj je brat moj, sestra moja i mati moja“ (Marko 3,34-35). Time Isus od cijelog svijeta čini jednu, jedinu – obitelj! ■

Das Weihnachtsfest und der Nahe Osten

Das Lukas-Evangelium gibt keine Auskunft darüber, wie lange Maria und Josef von Nazareth nach Bethlehem unterwegs waren. Je nach gewählter Wegstrecke sind es von Nazareth nach Bethlehem etwa 140 bis 160 Kilometer. Zu Zeiten der Volkszählung musste man den Weg jedoch wohl oder übel zu Fuß zurücklegen und konnte sich höchstens eines Esels als Lastenträger bedienen. Eine Strecke von 150 Kilometern entspricht ungefähr fünf Tagesreisen zu Fuß. Da Maria in anderen Umständen war, ist davon auszugehen, dass die Reise mehr als fünf Tage gedauert haben könnte. Der Evangelist Lukas schrieb nieder: „So zog auch Josef von der Stadt Nazareth in Galiläa hinauf nach Judäa in die Stadt Davids, die Betlehem heißt; denn er war aus dem Haus und Geschlecht Davids. Er wollte sich eintragen lassen mit Maria, seiner Verlobten, die ein Kind erwartete.“ (Lk 2,4-5). Es ist nicht überliefert, ob es in Nazareth weitere männliche Personen aus dem Hause Davids gab, die dem Gebot des Kaisers Augustus, sich in Bethlehem registrieren zu lassen, folgen mussten. Vermutlich waren unter ihnen aber auch Brüder oder Verwandte von Josef. Maria und Josef reisten sehr wahrscheinlich nicht allein, doch Maria, so wird angenommen, war die einzige Frau auf dieser Reise, die ein Kind erwartete. Die Reise für sie war daher besonders mühsam. Erschwerend kam hinzu, dass es für Maria und Josef keinen Platz in einer Herberge gab.

In der letzten Zeit sehen wir viele Bilder von Flüchtlingsströmen. Unter den Flüchtlingen sind auch Mütter mit kleinen Kindern, die in Menschenkolonnen zu Fuß, meist auch hungrig und durstig bei Wind und Wetter unterwegs in die Länder Westeuropas sind. Sie sind getragen von der Hoffnung auf ein besseres Leben. Die meisten von ihnen fliehen vor Krieg, Tod, Gewalt und Zerstörung. Sie sind froh, wenn Sie lebend irgendwo ankommen. Da bleibt kein Raum über bevorstehende Herausforderungen in den „verheißenen“ Ländern nachzudenken.

Das Jahr 2015 ist gekennzeichnet von vielen unerwarteten Veränderungen. Vielleicht hatten wir uns in Euro-

pa an die Nachrichten vom dem 2011 in Syrien eskalierten Krieg, nachdem es zunächst ruhige Demonstrationen während des „Arabischen Frühlings“ gab, zu sehr gewöhnt.

Die Vereinten Nationen geben an, dass in Syrien von März 2011 bis März 2015 220.000 Menschen getötet wurden. Rund 11,6 Millionen Syrer sind auf der Flucht: Mindestens vier Millionen Syrer flohen aus ihrem Land und 7,6 Millionen sind innerhalb Syriens auf der Flucht. Die UNO bezeichnete die Flüchtlingskrise im Fe-

vom 16. Mai 1916 war eine geheime Übereinkunft zwischen den Regierungen Großbritanniens und Frankreichs, durch die deren koloniale Interessengebiete im Nahen Osten nach der Zerschlagung des Osmanischen Reiches im Ersten Weltkrieg festgelegt wurden. Das Abkommen wurde im November 1915 von dem französischen Diplomaten François Georges-Picot und dem Engländer Mark Sykes ausgehandelt. Am 3. Januar 1916 wurde ein Entwurf vereinbart, daher wird auch dieses Datum alternativ zum 16. Mai 1916, an dem das Abkommen offiziell geschlossen wurde, genannt. Picot war der deutlich erfahrenere Verhandlungspartner und verstand es, für Frankreich weit mehr als erwartet zu erreichen“. (Quelle: <https://de.wikipedia.org>).

Die Tatsache, dass zu Beginn des vergangenen Jahrhunderts die Landkarten des Nahen Ostens lediglich am „grünen Tisch“ gezeichnet wurden, ohne Berücksichtigung der regionalen und kulturellen Besonderheiten und ohne ausreichende Kenntnis der Mentalität und Identität der ansässigen Bevölkerung, lässt uns zu Beginn dieses Jahrhunderts die daraus resultierende Vergeltung sehr stark spüren.

Wir fragen uns zu Recht, was wird uns wohl die kommende Zeit bringen? Viele sind der Meinung, die Politik trage die Verantwortung. Und wir Christen stehen vor der berechtigten Frage: hat das christliche Europa versagt? Sind wir als Christen unserer Aufgabe, das christliche Menschenbild konsequent zu vermitteln nicht ausreichend nachgekommen?

Weihnachten steht uns unmittelbar bevor. Es ist das Fest des Friedens und der Nähe Gottes zu den Menschen. Mögen wir uns in diesem Jahr die unermessliche Fürsorge Gottes für die Menschen und für die ganze Welt in besonderer Weise bewusst machen. Gott liebte diese Welt so sehr, dass Er „als die Zeit erfüllt war, uns seinen Sohn gesandt hat, um uns Menschen zu erlösen“.

Getragen von dieser Liebe des menschgewordenen Gottes wünsche ich uns allen ein frohes und gesegnetes Weihnachtsfest!

Ihr

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

Foto: wikipedia

bruar 2014 als die schlimmste seit dem Völkermord in Ruanda in den 1990er-Jahren.

Nach den jüngsten Terroranschlägen von Paris fragen wir uns, wo ist das Ende der Spirale von Angst, Gewalt und Terror. Werden die jungen muslimischen Selbstmordattentäter, die glauben durch ihre Taten Allah zu dienen und einen Beitrag zur Ausweitung des Islams zu leisten, überhaupt jemals aufhören. Einigen Meinungen zufolge sind die moderne Völkerwanderung und die zunehmenden Terroranschläge in Europa nur einige Anzeichen dafür, dass das Erwachen Europas sich seinem Untergang nähert. Manche vertreten sogar die Meinung, dass dies die teure Sühne sei für die Jahrhunderte andauernden Missetaten Europas als Kolonialmacht in den Ländern des Nahen Ostens. Hierzu ein Beispiel: „Das Sykes-Picot-Abkommen

Bogek – prognanik

Mali Bogek se zrodil
i došel na Zemlju
med ljude i narode
da nam sima bolje bude.
Rodil se v štali,
Očev miljenik,
od prve vure
bil je prognanik.
S Majkom i Josipom
bil je izbjeglica,
njegvu sudbu djelila su,
i dijele, mnoga djeca.
Djetešce Božje malo
do Tebe nam je jako stalo;
molimo Te zanavek
ostani z nami,
čuvaj nas da se
ne zgubimo v tami!

Ivek Milčec, Zagreb

bogodar Božića

nečujno
potiho
poput
pahulje
bijele
sniježne
s nebasa
dolazi nam
k nama dolazi
očekivano svjetlo

Isus se rodi

pobijedivši tamu
oko nas i
u nama
svojim mirom

u radosti smo se
probudili
i raspjevani
u anđeoskom društvu
dijelimo s najmanjima
bogodar
svjetla
mira
ljubavi
radosti i
veselja

Božić je

Mladen Lucić, Rottweil

ISUSOVO PISMO

Moj rođendan

Kao što znaš, ponovno se približava dan mogega rođendana. Svake se godine u svijetu priređuje slavlje u čast mog rođendana. Vjerujem da će se isto ponoviti i ove godine. Ovih dana ljudi puno kupuju... Na radiju, televiziji i u novinama ni o čemu drugom se ne govori, nego samo o tome, koliko još dana nedostaje do tog časa. Ugodno je znati, da neke osobe barem jedan dan u godini misle na me. Kao što znaš, prije mnogo godina započeli su slaviti moj rođendan. U početku je izgledalo da razumiju i zahvaljuju na onomu što sam učinio za njih. Ali, danas je malo onih koji razumiju što slave. Ljudi se okupljaju i slave, ali ne znaju o čemu se radi. Sjećam se, prošle godine kada je stigao moj rođendan, ljudi su na veliko slavili u moju čast. Stolovi su bili puni, sve okićeno, puno darova... Ali znaš jednu stvar?

Mene nisu ni pozvali. Meni u čast su slavili, ali me ne pozvaše. Slavlje je bilo upriličeno u moju čast, ali kad je došao taj dan, mene su ostavili vani, vrata za me su bila zatvorena... makar sam žarko želio s njima slaviti...

Istinu govoreći, nisam se iznenadio, jer u zadnje vrijeme mnogi mi zatvaraju vrata. Kako me ne pozvaše, bez buke i smetnje, ušao sam tiho i sjeo u jedan kut. Svi su nazdravljali i veselili se. U jednom trenutku unutra je ušao jedan bijeli starac sa dugom bijelom bradom, obučen u crveno. Izgledao je malo pripit. Umorno je sjeo na fotelju, i

svi su potrčali k njemu, veseleći se, kao da je veselje njemu u čast. Točno u 24 sata, svi su počeli nazdravljati, grliti se i čestitati. Ja sam, također, ispružio ruke, očekujući da će me netko zagrliti...

I znaš što? Nitko me ne zagrli. Zatim su započeli jedni drugima davati darove. Približih se da vidim, da slučajno nemaju kakav dar i za mene. Ali, ne bi ništa za me. Kako bi se ti osjećao, kad bi na dan tvoga rođendana, jedni druge darivali, a tebi ne daju ništa? Shvatiš da sam suviše na ovom rođendanu, stoga izidoh bez buke i za sobom zatvorih vrata. Svaka godina koja prolazi je gora. Ljudi se samo sjećaju hrane, darova i slavlja, a mene se nitko ne sjeća.

Želio bih da mi dozvoliš da ovog Božića uđem u tvoj život, da shvatiš da sam prije više od 2000 godina došao u ovaj svijet i da sam dao svoj život na križu i za tebe. Danas jedino što želim jest, da to vjeruješ cijelim srcem.

Nešto ću ti reći: mislio sam, kako me mnogi ne pozvaše na svoje slavlje, učinit ću sam svoje veličanstveno slavlje, kakvo još nikad nije viđeno. Priređujem sve što je za to potrebno; šaljem mnoge pozivnice, među kojima je jedna posebna i za tebe. Želio bih znati, hoćeš li ćeš sudjelovati, da mogu za te rezervirati mjesto i napisati tvoje ime na mojoj velikoj listi uzvanika. Vani će ostati svi oni koji se ne odazvaše mome pozivu.

Pripremi se jer u dan kad se najmanje nadaš slaviti ću svoje velebno slavlje!

Isus

www.tebe-trazim.com

NAŠE ZAJEDNICE

MÜNCHEN 50. obljetnica crkvenog zbora

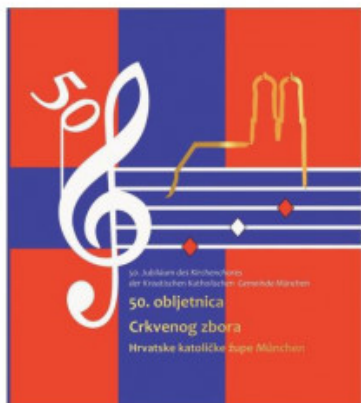
U subotu 14. studenoga, na blagdan sv. Nikole Tavelića, Hrvatska katolička župa (HKŽ) München proslavila je svečanim koncertom u crkvi sv. Pavla 50. obljetnicu postojanja crkvenog zbora i organiziranog crkvenog pjevanja. Na svečanom koncertu, koji je okupio veći broj vjernika, nastupali su sljedeći zborovi i glazbene skupine: Mješoviti zbor HKŽ, Ženska vokalna skupina „Lira“, Orkestar djece i mladih pod ravnanjem s. Nikoline Bilić, Klapa „Croatia“ kao i dvije hrvatske glazbenice koje žive i djeluju u Münchenu – pijanistica Diana Grubić i sopranistica Kristina Šop. Na koncertu su bili i vlč. Ivica Komadina, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj, i s. Anita Krajač, vrhovna savjetnica Družbe sestara franjevki iz Šibeniku. Delegat vlč. Komadina izrazio je veliku čast i zahvalnost što može čestitati 50. obljetnicu zbornog pjevanja. „Hvala vam za pola sto-

Čarić, koji je istaknuo kako nam je želja kroz pjesmu iskazivati svoju ljubav i zajedništvo u tuđini. Kroz pola stoljeća su kroz naše zborove prošli brojni pjevači i pjevačice koji su svoju čežnju za Domovinom, svoju ljubav prema narodu pretakali u predivne hrvat-

taju hrvatskih iseljenika. I unatoč tome što žive u iseljeništvu svojim glazbenim i pjevačkim umijećem pokazali su zavidni umjetnički nivo i zasigurno se kvalitetom izvedbi mogu mjeriti i sa crkvenim zborovima u Domovini. Predivnom neogotičkom crkvom sv. Pavla odzvanjali su tonovi i stihovi poznatih duhovnih pjesama poput „Ave Maria“, „Velik je Gospod Bog“, „O pruži mile

Detalj sa svečanog koncerta u crkvi sv. Pavla

ljeća truda, upornosti i ljubavi koju ulažete i koju ste ulagali u slavljenju Gospodina. Neka vas Gospodin osnaži i blagoslovi u daljnjem radu“, poručio je delegat Komadina. Izaslanica vrhovne poglavarice Družbe sestara franjevki iz Šibenika s. Anita Krajač istaknula je zahvalnost svim sestrama i svećenicima koji su u proteklih 50 godina radili sa zborovima. „Pjesma je najljepši govor duše, pjevanje čovjeku daruje vedrinu i izgrađuje osobnost i razvija osjećaj za drugog“, poručila je s. Anita.

Tu 50. obljetnicu postojanja zborova kao župnik je dočekao fra Boris

ske duhovne pjesme i tako pomogli u očuvanju naše baštine, vjere i tradicije. Hvala svima koji su bili i koji su dio naših crkvenih zborova. Od 10 misnih slavlja na hrvatskom jeziku u Münchenu i okolici na 9 postoji organizirano pjevanje, i na tome vam velika hvala jer ulažete svoje vrijeme i ljubav u uljepšavanje i veličanje naših liturgijskih slavlja. Posebna zahvalnost pripada časnim sestrama s. Nikolini Bilić, koja vodi zborove na misnim slavljinama u kapeli bl. Alojzija Stepinca, u Sv. Mihaelu i Sv. Pavlu te je najviše pridonijela samom organiziranju koncerta povodom ove obljetnice, s. Viktoriji Vukančić koja vodi zborove na misnim slavljinama u crkvi Maria-Schutz u Pasingu, na misnom slavlju u Emmeringu i Geretsriedu, i s. Marti Jozić koja vodi zbor u crkvi St. Gabriel, istaknuo je župnik fra Boris Čarić. Predsjednik župnog vijeća Dinko Grgić je izrazio svoju zahvalnost svim članovima zborova na uljepšavanju liturgijskih slavlja i veličanju Gospodina. Nakon pozdravnih govora na pozornicu u crkvi sv. Pavla izišli su svi zborovi koji djeluju u okrilju te hrvatske župe. Na repertoaru su se našle predivne duhovne skladbe u izvedbi zborova koji su na impresivan način pokazali veliku profesionalnost i usklađenost. To se mora posebno istaknuti jer u tim zborovima nastupaju pjevači koji pripadaju drugom i trećem marš-

ruke“, „Zdravo Tijelo“, „Sušna zikva na škoju“, „Divici Mariji“ i druge. Klapa „Croatia“ je nedavno proslavila 25. obljetnicu postojanja, a i na tom koncertu su još jednom pokazali svu ljepotu klapskog pjevanja. Ženska vokalna skupina „Lira“ postoji 15. godina i svojim glazbenim djelovanjem je upotpunila župnu glazbenu djelatnost, a na koncertu su izvele sljedeće kompozicije: „Teci Jadro, teci“, „Mila zemljo naša“ i „Zvona Gospe od otoka“. Posebnu pohvalu zaslužuje i orkestar mladih i djece koji postoji od 2001., koje uvijek bava s. Nikolina Bilić, a koji svojim nastupima pokazuje svu ljepotu hrvatskoga tradicijskoga glazbenog stvaralaštva. Na svečanom koncertu u povodu te veličanstvene obljetnice nastupile su i dvije hrvatske glazbenice iz Münchena – pijanistica Diana Grubić, koja je izvela Varijaciju na kanon od G. Winstona, i sopranistica Kristina Šop, koja je izvela Panis Angelicus od C. Franck. Svečani program su vodili fra Filip Mimica, dušobrižnik iz HKŽ, i Božo Marić.

U povodu 50. obljetnice Crkvenog zbora HKŽ München tiskana je Spomenica – knjiga u kojoj je na hrvatskom i njemačkom jeziku prikazan povijesni prikaz svih župnih zborova. Na 80-ak stranica prikazani su: Crkveni mješoviti zbor, Dječji zbor „Hrvatski slavuji“, Orkestar djece i mladih, ŽVS „Lira“, Klapa „Croatia“. **Andela Drnić**

KELKHEIM/LIMBURG

Framaši i olimpijaši kod biskupa Löhra

Oko pedesetero djece i mladih Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus sa sjedištem u Kelkhemu posjetili su u subotu 17. listopada pomoćnog limburgskog biskupa dr. Thomasa Löhra, gdje su se susreli i s njegovim suradnikom Heribertom Schmidtom, zaduženim za zajednice drugih materinskih jezika u toj biskupiji. Radost je bila obostрана, jer su mladi imali prilike vid-

kao i znak Tau. Potom su mladi imali priliku postaviti biskupu svoja pitanja – o sinodi obitelji, o svakodnevnom obvezama biskupa kao i o omiljenom nogometnom klubu. U ime cijele župe i u ime mladih, biskupu je zahvalila predsjednica župskog vijeća Tanja Kadoić i predala mu prigodne darove – monografiju o Zagrebu, domaći prsut i vino. Nakon susreta s biskupom, slijedilo je zajedničko fotografiranje u

fra Marinko je istaknuo kako je o. Zils poznati pisac i pjesnik, koji je nedavno proslavio 80. rođendan, te kako mu je Hrvatska posebno na srcu. O. Zils je izrazio radost da može predvoditi svetu misu na hrvatskom jeziku, kojega je naučio u Njemačkoj, a usavršio u Bosni i Hercegovini, gdje je boravio više od godinu dana. Mladim je Hrvatima poručio, kako je on „našao“ hrvatski jezik u Njemačkoj, te se nada da ni oni kao Hrvati nikada ne bi smjeli izgubiti svoj hrvatski jezik. „Isus je kralj mira, a mi volimo i želimo mir. Zato treba na tome raditi. Bog to ne radi sam, on traži i treba nas kao širitelje mira“, kazao je u propovijedi o. Zils. Svetkovinu Krista Kralja svojim je pjevanjem uljepšao mješoviti zbor pod vodstvom s. Magdalene Višić i orguljskom pratnjom Hrvoja Barnjaka. Na kraju sv. misa, koje je o. Zils prevodio i u Bad Soden i u Bad Homburgu, predstavio je nedavno izišlu knjigu u prigodi njegovog 80. rođendana, pod naslovom „Trotz & Träume. Zwischen Politik und Liturgie“. Riječ je o pjesmama i mislima o raznim životnim temama, koje o. Zils upućuje mladim ljudima. Jedno cijelo poglavlje na hrvatskom jeziku posvećeno je Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Posebno je simpatično bilo kad je o. Zils citirao Dragu Ivaniševića:

Za srdačnog susreta mladih s biskupom Löhrom u Limburgu

jeti središte biskupije kojoj pripadaju i upoznati pomoćnog biskupa. Radost se mogla vidjeti i kod samog biskupa, koji je vidio da je ta hrvatska župa živa i nadasve mlada. U prostorijama biskupije župnik fra Marinko Vukman uputio je srdačan pozdrav ocu biskupu, te predstavio djecu i mlade koji su sudjelovali na ovogodišnjoj Biblijskoj olimpijadi, kao i framaše župe, vodene od s. Magdalene Višić. „Današnji susret s Vama, oče biskupe, ovdje u biskupiji, mladima će biti poticaj da zadrže volju i radost kršćanskog života, te da ostanu oduševljeni poslanici kršćanske radosti u svojoj okolini.“ Olimpijaši Antonia Baotić i Marko Juko ukratko su biskupu govorili o Biblijskoj olimpijadi, dok je najmlađi sudionik Benedikt Petrović biskupu predao Bibliju na hrvatskom jeziku. Biskup je pritom kazao, kako tijekom studija u Rimu, gdje je upoznao i hrvatske studente, nije uspio naučiti hrvatski, ali da ipak razumije pokoji riječ. Istaknuo je posebnu povezanost biskupija Limburg i Sarajevo. Nadalje su predsjednica Frame Antonela Tunanović i potpredsjednik Ante Polić biskupu govorili o aktivnostima Frame u župi, te mu darovali majicu Frame

vrta biskupije, obilazak grada Limburga i katedrale, te zajednički ručak.

Pobjednici olimpijade u Barceloni

Mladi olimpijaši HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus, koji su osvojili prvo i drugo mjesto na posljednjoj Biblijskoj olimpijadi, nagrađeni su četverodnevnom putovanjem u Barcelonu. Putovanje je bilo od 28. do 31. listopada. Na putovanju je bilo tridesetak mladih i njihovih roditelja, zajedno sa župnikom fra Marinkom Vukmanom i fra Filipom Mimicom. Bila je to prigoda da se upoznaju sa znamenitostima tog poznatog grada, o čemu im je govorila voditeljica Maša Zrnčić.

Njemački dominikanac o. Zils predvodio sv. misu

Na svetkovinu Krista Kralja, u nedjelju 22. studenoga, poznati njemački dominikanac i veliki prijatelj Hrvata o. Diethard Zils predvodio je i misno slavlje i propovijedao u crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu. Na ga je srdačno pozdravio župnik fra Marinko Vukman. U pozdravnom govoru

O. Zils za vrijeme propovijedi

ća: „Kud god idem sa mnom je Hrvatska.“ Istaknuo je kako on Hrvatstvu i hrvatski narod uvijek nosi u svom srcu, te je potaknuo sve, a posebno djecu i mlade, neka vole svoju domovinu, da je nikada ne zaborave i kuda god idu, da je nose u svom srcu.

Mario Trifunović

NIEDER-OLM

45 godina hrvatskog folklora u Mainzu

Hrvatska katolička misija Mainz proslavila je u subotu 31. listopada četrdeset petu obljetnicu otkako se u njoj njeguje hrvatska folklorna baština. Proslava je organizirana u „Ludwig-Eckes-Festhalle“ u Nieder-Olmu nedaleko Mainza. Sve je na početku pozdravio voditelj misije, franjevac Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, fra Ante Bilić, koji je u toj prigodi istaknuo

nu te tako radosno svjedoče svoju nacionalnu pripadnost u Njemačkoj i drugim zemljama svijeta. Ujedno je sve pozvao na hrvatske folklorne festivale, koje uspješno već više desetljeća organizira Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta na Majni. U lijepom i skladno organiziranom programu misijska mala i velika folklorna skupina zajedno su izvele posuško-imotske plesove. Veliku skupinu vodi Josip Žera-

vonije. Potom je dio folklorne skupine HKM Main-Taunus/Hochtaunus zajedno s dijelom folklorne skupine iz Mainza izveo pjesme i plesove Slavonije. Na kraju je domaća folklorna skupina HKM Mainz izvela medimursku „Pisanu nedelju“. Upućena je zahvala svećenicima, voditeljima folklora, članovima folklora i njihovim roditeljima, voditeljici koja s članovima folklora redovito vježba folklorno pjevanje Bože-

Fra Ante Bilić s članovima misijske folklorne skupine

kako je u misiji folklor počeo djelovati od 1970. godine, samo nekoliko godina otkako je osnovana misija 1967., u vrijeme prvog voditelja misije fra Stjepana Pavića. „Od tada pa sve do danas u misiji folklor neprekidno uspješno djeluje. Čestitam svima koji su na početku bili kod osnivanja folklorne skupine, svima onima koji su tijekom tih godina nastupali i na poseban način sadašnjim mladima koji uspješno nastavljaju njegovati hrvatsku folkloru baštinu. Folklor spada u kulturu našeg naroda i jedan smo od naroda koji ima bogatiju folkloru baštinu. Neka ovo bude sjećanje na četrdeset pet godina, ali isto tako neka bude i izazov da i ubuduće roditelji dovode djecu kako bi ih učili hrvatskom folkloru, običajima i tradiciji.“ Nakon prvog voditelja misije o. Pavića folklorno djelovanje u misiji poticali su i kasniji voditelji misije – fra Stanko Dotor, fra Petar Vučemilo, fra Josip Bebić, fra Josip Klarić kao i sadašnji voditelj misije o. Bilić. Sve je u ime delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadine pozdravio i dr. Adolf Polegubić koji je istaknuo kako je lijepo vidjeti toliki broj mladih koji oduševljeno njeguju hrvatsku folkloru baštinu

vica, a malu Josipa Marić, koja je ujedno i vodila program. Kao gosti nastupile su folklorne skupine iz susjednih hrvatskih katoličkih misija (HKM) Main-Taunus/Hochtaunus i Darmstadt. Gosti iz HKM Main-Taunus/Hochtaunus izveli su Ličko kolo, dok su gosti iz HKM Darmstadt izveli plesove Sla-

ni Kelemenčić i voditeljju misiji fra Anti Biliću na organizaciji i financijskoj potpori, kojemu je u znak zahvalnosti predan prigodni dar. Slavlje je nastavljeno uz jelo i piće i zabavni program glazbene skupine „Upitnik“ iz Offenbacha.

Tekst i snimka: A. Polegubić

DARMSTADT

50 godina redovništva s. Damjane

U srijedu 30. rujna u Hrvatskoj katoličkoj misiji Darmstadt proslavljena je 50. obljetnica redovništva s. Damjane Damjanović. S. Damjana nakon rada po župama u Hrvatskoj gdje je katehizirala i vodila crkveno pjevanje, dolazi u Darmstadt 1994. godine i od tada pa do danas djeluje u misiji. S. Damjana je zahvalila prije svega Gospodinu Bogu koji ju je sve ove godine pratio u njenom redovničkom životu i radu, te je hrabrio i tješio preko dobrih ljudi, mladih i djece s kojima se u svome pastoralnom radu susretala. Potom je zahvalila svim sestrama i župnicima s kojima je u Darmstadtu surađivala, posebno s. Andeli Milas s kojom i danas u misiji živi i radi.

M.L.H.

TRAUNREUT

Fra Vislav Krijan uveden u službu župnika HKŽ Traunreut

Brojni vjernici Hrvatske katoličke župe Traunreut, kojoj pripadaju i filijale Bad Reichenhall, Freilassing, Grassau i Burghausen, sudjelovali su u dvojezičnom misnom slavlju na hrvatskom i njemačkom jeziku, u

nedjelju 18. listopada, u crkvi Presvetoga Otkupitelja u Traunreutu, tijekom kojega je u službu župnika uveden fra Vislav Krijan, član Franjevačke provincije Bosne Srebre. Uz fra Vislava u konceleciji su bili kanonik i ravna-

telj Ordinarijata iz Münchena mons. Thomas Schlichting, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina, dekan dekanata Baumburg dr. Hans Huber, domaći župnik Traunreuta vlč. Thomas Tauchert, župnik Pallinga fra Mato Oršolić i fra Johannes Božić, župni vikar iz Tittmoninga.

Mons. Schlichting je tom prigodom istaknuo kako je važno njegovati vlastite korijene. Glazbeni dio zajedno su animirali pastoralni suradnik u HKŽ Traunreut Josip Vrdoljak i gospođa Ella Haller s Richardom Kalahrom iz Pallinga. Slavlje je nastavljeno nakon sv. mise u župnoj dvorani zajedničkim domjenkom na kojem su uz hrvatski glazbeni ugođaj posluženi hrvatski specijaliteti.

Tekst: Dominik i Henriette Matovina

FRIEDRICHSHAFEN

Susret mladih Hrvata biskupije Rottenburg-Stuttgart

U subotu 17. listopada u Hrvatskoj katoličkoj zajednici sv. Leopolda Mandića u Friedrichshafen održan je godišnji susret mladih Hrvata iz biskupije Rottenburg-Stuttgart. Na susretu se okupilo oko sto trideset mladih iz deset hrvatskih katoličkih zajednica: Stuttgart-Zentrum, Stuttgart-Bad Cannstatt, Waiblingen, Heilbronn, Ludwigsburg, Göppingen, Sindelfingen, Esslingen, Ravensburg i Friedrichshafen.

Nakon što su se okupili u prostorijama župe sv. Nikole, išli su prema brodu s kojim su se sat i pol vozili Bodenskim jezerom. Nakon toga je bio ručak u prostorijama župe sv. Nikole, koji je priredilo pastoralno vijeće i zajednica vjernika iz Friedrichshafena s voditeljem vlč. Ilijom Jokićem. Za vrijeme ručka mlade je pjesmom razveseljavala tamburaška skupina „Biseri“ iz Friedrichshafena, a nakon ručka mladi su u manjim skupinama obilazili grad Friedrichshafen gdje su se upoznali sa znamenitostima toga grada, koji je na granici biskupije Rottenburg-Stuttgart. U popodnevnom satima slavljena je sv. misa, koju je predvodio fra Ivica Jurišić, u zajedništvu s domaćim župnikom vlč. Jokićem i još četvoricom svećenika. Tijekom misnog slavlja pjevali su mladi pod vodstvom Ivane Tolić u crkvi sv.

Za vrijeme sv. mise u crkvi sv. Nikole u Friedrichshafenu

Nikole, u kojoj se Hrvati već desetljećima okupljaju na misna slavlja. Nakon sv. mise, oko 17.30 sati, polako

se veselo društvo mladih moralo oprostiti od svojih domaćina i uputiti se svojim domovima. Vlč. Ilija Jokić

DACHAU

Regionalni sastanak

Na poziv glasnogovornika hrvatskih župa Bavorske regije fra Borisa Čarića, hrvatski svećenici, pastoralni suradnici i suradnice iz te regije održali su 17. studenoga svoj regionalni sastanak u Dachau. Posjetili su muzej koncentracijskog logora u Dachau i druge objekte koji su još i danas znak upozorenja što se tu sve događalo. Kratku povijest nastanka logora iznio je fra Ivan Ante Rozić. U kapeli sestara karmelićanki posvećenoj Krvu Kristovoj, izmolili su srednji čas i pomolili se za sve žrtve koje su stradale u tom logoru. Radni sastanak održan je u dvorani crkve sv. Petra u Dachau, na kojem se dogovaralo o susretu ministranata iduće godine i hodočašću u Altötting 2016. godine. Svi su sudionici dobili na dar knjigu: 50. obljetnica Crkvenog zbora Hrvatske katoličke župe München. Za okrepju u restoranu pobrinuo se fra Ivan Čugura, župnik HKŽ Freising. F.J.Ž.

KOBLENZ

Dvadesetero krizmanika

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Koblenz završili su „misijski dani“ u povodu 45. obljetnice postojanja misije. U toj je prilici misiju 3. listopada pohodio varaždinski biskup

mons. Josip Mrzljak, koji je tada ujedno podjelio sakrament sv. potvrde. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je mons. Mrzljak u crkvi sv. Franje u Koblezu u suslavlju i s voditeljem

misije vlč. Stjepanom Zadravcem i voditeljem HKM u Hagenu i Ennepetal-Lüdenscheidu vlč. Damirom Kovačićem. Sakrament potvrde primilo je dvadesetero mladih. ■

LEONBERG

Proslavljen sv. Nikola Tavelić

U nedjelju, 15. studenoga, svečano je proslavljen sv. Nikola Tavelić, zaštitnik Hrvatske katoličke zajednice u Leonbergu. Sv. misu u crkvi sv. Ivana Krstitelja predvodio je fra Jozo Župić, dušobrižnik u Hrvatskoj katoličkoj župi u Münchenu. Zajedno s njime slavio je i voditelj zajednice u Leonbergu fra Ivica Erceg. Govoreći o mučeništvu sv. Nikole Tavelića, fra Jozo se pozvao na riječi pape, sada već sv. Ivana Pavla II. iz-

govorene 1998. prilikom proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca: „Velik je broj mučenika koji su tijekom stoljeća nikli u ovim krajevima, počevši od vremena Rimskog carstva, s likovima kao što su Venancije, Dujam, Anastazija, Kvirin, Euzebij, Polion, Mavro i toliki drugi. Njima su se u kasnijim stoljećima pridružili Nikola Tavelić i Marko Križevčanin, zatim mnogi svjedoci vjere u vrijeme otomanske vladavine te oni iz naših vre-

mena među kojima se ističe svijetla osoba kardinala Alojzija Stepinca.“ Za vrijeme mise pjevao je crkveni zbor iz Sindelfingena pod vodstvom s. Rozarije Čurić, koja je pastoralna suradnica sa svojom susestrom s. Mirjanom Juranović. Nakon misa pred crkvom je priređen domjenak.

Fra Jozo i fra Ivica slavili su svete mise i u drugim dvjema zajednicama – zajednici sv. Leopolda Bogdana Mandića u crkvi sv. Josipa u Herrenbergu, te u zajednici Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta u crkvi Presv. Trojstva u Sindelfingenu. J. Župić

Svečano misno slavlje predvodio je fra Jozo Župić u zajedništvu s voditeljem zajednice fra Ivicom Ercegom

LUDWIGSBURG

Nastup crkvenih zborova na obiteljskoj misi

U nedjelju 8. studenog u crkvi Mira u Ludwigsburgu slavljena je sv. misa na kojoj je pjevao crkveni mješoviti zbor i dječji crkveni zbor „Slavuji“ iz Hrvatske katoličke zajednice Ludwigsburg i Korntal. Bila je to koncertna i obiteljska sv. misa. Glavna lađa crkve, koja prima više od 2000 osoba, bila je gotovo popunjena. U zboru „Slavuji“ bilo je više od 70 djece u dobi od 4 do 15 godina, a u velikom zboru bilo je više od 40 osoba. Dakle ukupno njih više od 110.

To je pravo bogatstvo i ponos zajednice Ludwigsburg. Zborovima ravna njihova voditeljica Monika Peter, a na keyboardu i orguljama prati njezina kćerka 15-godišnja Mathilde. Na gitari prati 16-godišnji Ivan Maljevac.

Danas, kako je rekao u uvodu, župnik fra Ante Maleš, nije trebao ni propovijedati, jer su oni propovijedali svojim pjevanjem, sve na slavu Boga. Riječju i pjesmom članovi zborova su slavili Boga i zahvaljivali mu.

Na kraju je župnik fra Ante zaželio da nastoje i dalje svim srcem i svom dušom, sposobnošću i svom ljubavlju slaviti Boga i razveseljavati svoju zajednicu pjesmom i ljubavlju, kao same sebe. ■

REUTLINGEN

Vukovarski memorijal 2015.

U hrvatskim katoličkim zajednicama Metzingen, Reutlingenu i Tübingen, u utorak 17. studenoga,

pijeteta". Obilježavanje je počelo sv. misom zadušnicom koja je slavljena za poginule branitelje Vukovara i

obilježena je tragedija Grada Vukovara. U tom je povodu u Reutlingenu održan 6. vukovarski memorijal pod geslom „Vukovar – mjesto posebnog

Škabrnje, ali i cijele Domovine. Sv. misu je slavio vlč. Senko Antunović, župnik župe Kraljice Neba i Zemlje u Pločama, u zajedništvu s domaćim žup-

nikom vlč. Antom Kutlešom te župnim vikarom vlč. Ivicom Zrnom.

Vlč. Antunović je istaknuo kako taj memorijal ima svrhu prisjećanja na tragediju koja se dogodila, ne samo Gradu Vukovaru, nego i u cijeloj Domovini te da narod koji želi kvalitetno graditi budućnost treba, prije svega poznavati vlastitu prošlost. Vlč. Senko je podsjetio da je prošlo 24 godine od stradanja Vukovara - Grada Heroja, ali rane su vidljive još i danas. I nije se ta strahota dogodila samo u Vukovaru, nego i u Škabrnji, te u mnogim mjestima Domovine. Istaknuo je da se posebice treba moliti za lijepu budućnost Domovine, ali i nastojati osobno graditi upravo takvu budućnost. Možemo li to ukoliko se ne sjećamo što su branitelji učinili za nas, upitao je vlč. Senko. Nakon sv. mise slijedio je prigodni program. Okupljeni su se pomolili za sve poginule branitelje, a nakon toga je prikazan dokumentarni film redatelja Eduarda Galića „Vukovar 1991.“

Ivica Zrno

Zapad, vjera i razum

Zapad, vjera i razum, zbornik radova, (uredili: dr. Adolf Polegubić i dr. Boris Vulić), Hrvatski dušobrižnički ured, Diaspora croatica knj. 21, Frankfurt am Main, 2015., 174 str.

Iz tiska je izašao 16. po redu Zbornik radova s godišnjih pastoralnih skupova hrvatskih svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnika iz Zapadne Europe, koje organizira Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta na Majni. U novom Zborniku su predavanja sa skupa održanog od 22. do 25. rujna 2014. u Vierzeheiligen u Njemačkoj o temi „Zapadna civilizacija u raskoraku između vjere i razuma“. Zbornik, kojeg su uredili dr. Adolf Polegubić i dr. Boris Vulić, nosi naziv „Zapad, vjera i razum“, a u Zborniku su objavljeni radovi dr. Ivana Bodrožića „Odnos vjere i razuma u kasnoantičkom svijetu“ i „Teologija o vjeri i razumu Ivana Pavla II. prema enciklici Fides et ratio“, dr. Mladena Parlova „Odnos vjere i razuma kroz srednji vijek i renesansu“ i „Razumska krepost vjere – temelj kršćanskoga života“ i dr. Borisa Vulića „Novovjekovlje: veliko razdruživanje vjere i razuma“ i „Nužnost kršćanske vjere u oblikovanju europskoga razuma“. Predgovor je napisao delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina u kojem ističe: „Ponosan sam što u rukama držimo još je-

dan Zbornik kao pisani spomen naših napora da preko pastoralnih skupova na poseban način jačamo i učvrstimo naše zajedništvo i povezanost te

tražimo nove putove za jačanje naše nade u evangelizacijsko djelo Crkve.“

„S jedne strane, autori donose povijesno-teološki prikaz odnosa između vjere i razuma, sve od antike pa do novog vijeka, ukazujući pritom

na sretna, ali i ona manje sretna ostvarenja tog odnosa. S druge strane, Zbornik nas uvodi u promišljanja o nekim suvremenim aspektima odnosa vjere i razuma, otvarajući nove obzore i putove kojima valja ići kako bi se obnovilo narušeno suglasje. Pri tom je dragocjeno ukazivanje na izvornu komplementarnost između filozofije i teologije, između vjere i razuma, o čemu svjedoči i podudarnost promišljanja jednog filozofa agnostika (Marcello Pera), te misli i naučavanja dvojice teologa, štovite rimskih biskupa (Ivan Pavao II. i Benedikt XVI.). Smatramo, stoga, da su istraživanja sabrana u ovom Zborniku vrijedan doprinos vječnoj i neiscrpoj temi odnosa vjere i razuma. Riječ je o odnosu koji će i u budućnosti zapadne, ali i cjelokupne ljudske civilizacije imati važno značenje“, istaknuo je prvi recenzent Zbornika doc. dr. sc. Davor Vuković. Drugi recenzent Zbornika dr. sc. Edvard Punda ističe pak kako je posebna vrijednost Zbornika što je djelo više autora, a opet vrlo harmonično i misaono i stilski.

A. P.

Razgovori o hrvatskoj dijaspori (II.)

Adolf Polegubić: „Povratak, integracija ili asimilacija? – Razgovori o hrvatskoj dijaspori (II.)“, Diaspora croatica knj. 22, Hrvatski dušobrižnički ured, Frankfurt am Main, 2016., 148 str.

U drugoj knjizi intervjua pod naslovom „Povratak, integracija ili asimilacija? – Razgovori o hrvatskoj dijaspori (II.)“ autor dr. Adolf Polegubić donosi dvadeset intervjua koje je vodio s istaknutim osobama crkvenoga i društvenog života – iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Njemačke, Švicarske i dr. – pri čemu je naglasak stavljen na pastoralno djelovanje među hrvatskim izvandomovinstvom, a dotaknute su i druge važne teme života i djelovanja Hrvata izvan domovine. Sugovornici u ovoj knjizi su: prof. Srebrenka Še-

ravić, mons. dr. Petar Rajić, dr. s. Nela Gašpar, dr. Tomislav Marčić, Stjepan Herceg, dr. Željka Lovrenčić, mons. Ivan Miklenić, dr. Siniša Kušić, dr. Ivan Đikić, fra Joško Kodžoman, fra Mićo Pinjuh, mons. dr. Robert Zollitsch, mons. dr. Marin Srakić, mons. dr. Pero Sudar, vlč. Ivica Komadina, kardinal Karl Lehmann, mr. Zrinka Lučić-Vrhovac, dr. Ivo Krpina, mons. dr. Nikola

Eterović i kardinal Vinko Puljić. U knjizi se ističe kako je pitanje hrvatskog izvandomovinstva posebno važno pitanje, stoga bi mu trebalo pristupiti s punom zauzetošću i odgovornošću na svim razinama. I ova druga knjiga intervjua dr. Adolfa Polegubića, kao i ona prethodna iz 2006. godine, u tom smislu može biti ne samo poticaj, nego i velika pomoć u razmišljanju i djelovanju. Č.F.

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi čitatelji!

S prosincem stiže vrijeme Božića. Nadamo se vašem dobrom raspoloženju i kratkom predahu uz našu božićnu priču. Provedite božićne blagdane u miru i blagoslovu. Želimo svima sretan Božić, te puno zdravlja i sreće u novoj 2016. godini!

Snimka: image

Božićna priča

Pozdrav s neba

Jednom davno, davno dogodilo se nešto vrlo neobično. Zima jednostavno nije došla. Snijeg je zaboravio pasti, vjetar zaboravio zapuhati, priroda se zaboravila mijenjati, a sunce je neprestano slalo toplinu na Zemlju. Ispočetak su ljudi još bili zadovoljni, jer im je toplina ustvari odgovarala i nije im nedostajala zima. Međutim, kako je vrijeme prolazilo i već studeni mjesec prošao, a prilike se nisu mijenjale, svi su su se polako čudili. Počelo se širiti ipak nekakvo neobično nezadovoljstvo i ljudi bi se pitali: Pa, što se to dogodilo s prirodom? Predbožićno vrijeme nastaje, a zimi ni traga.

A, djeca su već zabrinuto upitivala: Hoće li Božić uopće doći? Nitko nije znao. Svi su bili zbunjeni, jer tako nešto nikad dosad se nije dogodilo. Postajali su sve nestrpljiviji i ponekad pogledavali prema Nebu, ne bi li vidjeli nešto, što bi im dalo na znanje da će se prilike promijeniti. Ali Nebo je šutjelo. Ništa se ne bi promijenilo, ni tračak vjetra ne bi se pojavio, sve bi ostalo mirno.

Svi su se pomirili s činjenicom da zima neće doći, a Božić će provesti bez božićnog drvca... Vladala je neka neobično napeta atmosfera puna sumnji i nagađanja o tom neobičnom događanju. Bez obzira na te trenutke stanke i razmišljanja, ljudi su nastavili neumorno dalje sa svojim žurnim pripremama i kupovanjem uoči božićnih blagdana, nemajući vremena ni za sebe ni za svoje bližnje. Mada su trgovine i ulice bile okićene i ukrašene uobičajenim božićnim svjetlima i dekoracijama, postojala je očigledna nelagodnost, jer su svi znali da nešto nije onako kako bi trebalo biti ili onako ka-

ko je dosad bilo. Možda dolazi smak svijeta ili nas je Nebo zaboravilo, govorili bi neki. Jedan neopisiv nemir se širio nijemo među ljudima i postali su potajno u dubini zabrinuti. I, onda se dogodilo ono, čemu se više nitko nije nadao. Uoči Badnje večeri počeo je tiho i polako padati snijeg. Snježne pahuljice su nježno lepršale i veselo skakutajući se spuštale polako na Zemlju. Nebo se plavilo, zvjezdice su zablistavale, a sunce je zasjalo nekim posebnim dosad neviđenim svjetlom uz sjaj jedne velike zvijezde, a nije bila noć. Svi su oduševljeno zastali i promatrali taj posebni prizor i čarobni trenutak. Nikad dosad ovako nešto se nije dogodilo. I ljudi su znali da je to pozdrav s Neba. Osjetili su ljubav i mir u srcima i znali da je to Božji znak i ujedno božićni dar svima, neopisivo velik i nezamjenjiv. Osjetili su olakšanje i zahvalnost i postali svjesni svoje malenkosti. Sve nesuglasice i svade su prestale i širilo se međusob-

no razumijevanje, sloga i mir među ljudima. Međutim na Nebu su nebeski promatrači znali da su ljudi zaboravni i ponekad ih treba podsjetiti na vrijednosti života. A, na Zemlji djeca vjeruju kako su se anđeli igrali tog Božića skrivača, pa su zaboravili poslati snijeg, a možda je Nebeski sat stao, jer je sveti Petar negdje izgubio ključ i onda ga u pravom trenutku opet našao. Bilo kako bilo, za ljude će to ostati zauvijek tajna, jer Bog ima svoja nedokučiva pravila i opominje nas na prolaznost i, ustvari, nebitnost vremena i ukazuje na istinske vrijednosti, koje bi iz ljubavi prema Isusu trebali živjeti... Svima blagoslovljen Božić!

Snimka: M. H. Olbertz, image, Dezember 2015

„Ja vas neću mrziti!“

Njezin suprug i otac dječacića od 17 mjeseci, Antoine Leiris, na facebooku je tri dana nakon zločinačkog terorističkog napada u Parizu objavio prkosnu, ali neočekivano kršćansku poruku teroristima i oproštaj od supruge koju je upoznao prije 12 godina, a opisao ju je kao „iznimno biće“ i „ljubav njegova života“.

Terroristima poručuje da neće dobiti njegovu mržnju, koju su možda očekivali, nego im naprotiv napominje da su ubojstvom njegove supruge ubili Boga u njezinu tijelu. Oni koji slijepo ubijaju ljude, i to u ime Boga, ubijaju Božji dar života u ljudima te zaboravljaju Božju univerzalnu zapovijed: „Ne ubij!“ Nema nikakva Boga, Alaha ili proroka, koji zagovara ili podržava mržnju, ubojstvo, nasilje, zlo... Sve one koji planiraju, potiču i vrše takva nasilja ne čekaju nikakvi rajski vrtovi s mnoštvom vječnih djevoja nego – deveti krug pakla! Oni su „mrtve duše“! Oni su gubitnici! Oni su zločinci! U tom raju slobode i ljubavi neće biti mjesta za njih.

Pismo Antoniea Leirisa podijeljeno je stotinama tisuća puta na socijalnim mrežama i medijima. Ono je istinski evanđeoski i kršćanski odgovor na mržnju. On je za mene svrtac naših dana. Slijedi njegovo pis-

mo: „U petak navečer oteli ste život jednog iznimnog bića, ljubavi mog života, majke mog sina, ali nećete dobiti moju mržnju. Ne znam tko ste i ne želim to znati, vi ste mrtve duše.“

Ako nas je Bog u čije ime ubijate tako slijepo doista napravio na svoju

da svoje sunarodnjake gledam s pozorenjem, da žrtvujem svoju slobodu za sigurnost. Izgubili ste.

Vidio sam je jutros. Napokon nakon dana i noći čekanja. Bila je lijepa kao onda kada je otišla u petak, lijepa kao onda kad sam se prije 12 godina beznažno zaljubio u nju. Naravno da sam shrvan od boli, dajem vam tu malu pobjedu, ali bol neće dugo trajati. Znam da će ona svakog dana biti s nama i da ćemo se jednoga dana ponovno naći u raju slobodne ljubavi u kojima vama nema pristupa.

Samo smo dvojica, moj sin i ja, ali moćniji smo od svih armija svijeta. Nema više vremena da ga trošim na vas, moram Melvilu koji se budi iz svog po-

podnevnog sna. Nema ni 17 mjeseci. Pojest će svoj obrok kao i obično, a onda ćemo se igrati kao i obično i cijelog svog života taj će vam mali dječak svojom srećom i slobodom biti prijetnja. Jer ne, nećete dobiti ni njegovu mržnju.“ **Priredio: T. G.**

sliku, svaki je metak u tijelu moje supruge rana u Njegovom srcu.

I zato vam neću pokloniti svoju mržnju. Tražite je, ali odgovoriti mržnjom na mržnju znači postati žrtvom istog neznanja koje vas je učinilo takvima kakvi jeste. Želite da se bojim,

TRIER

Vlč. Stjepan Zadravec član Prezbiterskog vijeća Biskupije Trier

Odlukom trierskog biskupa dr. Stephana Ackermanna, od 30. listopada, svećenik Varaždinske biskupije vlč. Stjepan Zadravec, član Biskupijske sinode koja je upravo u tijeku u Biskupiji Trier, imenovan je i članom Prezbiterskoga vijeća Biskupije Trier i na tome je mjestu zamijenio dosadašnjega predstavnika stranih sveće-

nika u Prezbiterskom vijeću poljskoga prelata dr. Franciszeka Mrowieca.

Vlč. Zadravec je voditelj Hrvatske katoličke misije u Koblenzu. Od 2008. djeluje i kao dušobrižnik na njemačkim župama St. Franziskus, St. Elisabeth, St. Laurentius, St. Martinus, St. Hedwig i St. Beatus. „Imenovanje vlč. Zadravca u Prez-

bitersko vijeće, priznanje je za uspješan rad kako na polju dušobrižništva tako i na polju socijalnog rada te je ujedno i priznanje svim hrvatskim misionarima u Njemačkoj, kao i cijeloj Hrvatskoj inozemnoj pastvi“, istaknuo je ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. sc. Tomislav Markić.

IKA

IZ CRKVE U SVIJETU

Nastavak sa str. 4

Uganda voli Papu

U Ugandi je Papa dočekan s većim oduševljenjem nego u Keniji, jer - kako je prenio austrijski Kathpress - „doista nigdje u Africi Katolička Crkva nije više afrička nego u Namugongu. Jer tamo, sjeverno od ugandskoga glavnoga grada Kampale, časte se prvi sveci Crnoga kontinenta u novo doba: 'Ugandski mučenici'." Upravo se u tome svetištu Papa susreo s desecima tisuća vjernika u subotu 28. studenoga, podsjetivši da je 22-oje pripadnika kraljevskoga dvora u Bulandi krajem 19. stoljeća dao ubiti monarh samo zato što su bili katolici. Papu je u petak dočekalo na stotine tisuća vjernika u glavnome gradu Kampali, a na misi u subotu bila je vidljiva još jedna činjenica: sudjelovalo je jako puno žena, što nije bio slučaj u Keniji. U svojoj propovijedi Papa je podsjetio i na anglikanske mučenike, čije je svetište u blizini katoličkoga, te je govorio o „ekumeni krvi“ koja po-

vezuje sve kršćane. No, baština mučenika nije neka vrsta dragocjenog nakita kojega treba čuvati u muzeju, nego kršćani i danas moraju biti aktivni i zauzeti Isusovi svjedoci i obitelji, na radnome mjestu i u društvu.

Na zanimljiv ga je način dočeka u starome glavnom gradu Entebbeu i predsjednik Yoweri Museveni koji nije održao pozdravni govor, nego mu je predstavio neke počasne goste, pri čemu se šalio. No, Papa u svom pozdravnom govoru nije štedio na kritici, pa i prema Museveniju, premda je to učinio na suptilan način. Uganda treba dobru i transparentnu vlast koja će svima omogućiti sudjelovanje u političkome životu zemlje i pravednu podjelu dobara, poručio je Sveti Otac, koji se susreo i s diplomatima i mnogim drugim zajednicama, ali i govorio o temi AIDS-a, te pohvalio rad katoličkih redova i zajednica u prilog oboljelima. U Ugandi je 2014. godine od 36 milijuna stanovnika zabilježeno da je njih čak 1 i pol milijun zaražen HIV-om, a umrlo ih je 33 tisuća.

Katoličkoj Crkvi u zemlji Papa je u petak 27. studenoga poručio: Jačajte

laike i bolje ih obrazujte i odgajajte. Isus svojoj Crkvi nije dao samo pastire i apostole, nego i učitelje, kako bi se cijelo tijelo Crkve izgradilo na najbolji mogući način. Jer, ono što primjećuju i sami afrički biskupi je činjenica da je kristijanizacija na afričkom kontinentu često površna. O tome mnogo znaju i mladi, ali i biskupi, svećenici i redovnici s kojima se papa Franjo susreo u subotu ujutro, potaknuvši ih da brinu ne samo o 47% Ugandana koji su katolici, nego o svima jer Uganda još nema neku osobitu demokratsku tradiciju.

U Keniji je pak Papa boravio od srijede 25. studenoga, kada je sletio u glavni grad Nairobi. U prvi plan toga pohoda medijski je stavljen njegov govor u četvrtak 26. studenoga u sjedištu svjetskoga programa UN-a, premda je Papi dakako najvažnije bilo ojačati vjernike i potaknuti ih na ljubav prema bližnjemu. A to je posebno istaknuo u posjetu siromašnoj četvrti Nairobijske. Oštrim je riječima tamo Sveti Otac osudio strahovito siromaštvo mnogih afričkih zemalja.

M. K.

NAGRADNA KRIŽALKA

Božić

Rješenje poslati najkasnije do 28. siječnja 2016.

Božić (1,2,3, 4)	„Bruto registar tona“	Mjesto lokacija	Želatina iz alga	Grmo- vito drvo	Datost, činjenca	Format papira	Mreža u tenisu	Mariofil Soldo	Rado- van Ivšić	Oton Kučera	Učenik, školarac	Španjol- ska	Rev, njak	Pozitiv- na elek- troda
1	➤							2 Na tu stranu						
Skija- liste na Pohorju						Učenje o moralu Inoslava od mila						Antonio Nučić Skladište oružja		
Radnica u kojoj se tka									Ante Kostelić	Na koji način	4			
Živa za- jednica	Kemijski elem. (Ar)						Tjerati ... na konac „Metar“				Djelovanje Bivša tenisačica, Chris			
Ivan Lacković			Mjesto kod Kopriv- nice	Pistoli, revolver Glumica, Nina...									„Amper“ Otok na Jadrano	
Grad u Ma- darskoj									Ne pada ... daleko od klade					„Tvrnica automo- bila, Sarajevo“
Žlijeb urezan u dasku					Konrad Ade- nauer				Savjet, vijede (sveu- čilišni...)					
Hrv. trubljac, Stanko									Biljka s tankom, šupljom stabljikom					
Napad, nasrt, juriš									Knjiga zem- ljopisnih karata					

NAŠE ZAJEDNICE

ULM **Slavlje sakramenta potvrde**

U nedjelju 25. listopada u Hrvatskoj katoličkoj zajednici sv. Josipa u Ulmu bilo je posebno svečano. Toga dana je u crkvi sv. Jure u tom gradu svečano misno slavlje predvodio je i podijelio sakrament sv. potvrde banjolučki biskup mons. Franjo Komarica. Sakrament je primilo 56 krizmanica i krizmanika.

Svi su s nestrpljenjem čekali taj trenutak, a za sve su se na poseban način pripremali mladi, njihovi roditelji i kumovi. Tijekom misnog slavlja pjevao je Bogoslovski zbor „Stadler“ iz Sarajeva, čiji su članovi doputovali sa svojim rektorom vlč. Josipom Kneževićem. U nadahnutoj je propovijedi mons. Komarica govorio

Krizmanice i krizmanici s mons. Komaricom, svećenicima i pastoralnom suradnicom

o važnosti sakramenta potvrde te je sve potaknuo, posebno mlade da ostanu vjerni Kristu. Oduševljeni krizmanici su na sv. misi dali svoj novčani prilog za hrvatsku misijsku postaju u

Mbinga u Tanzaniji, kako bi svojim vršnjacima tamo pomogli pri otvorenju prostorija za školovanje. Na kraju su uslijedile zahvalne riječi i predaja darova. J.K.

NJEMAČKA **Personalne promjene**

Donosimo podatke o personalnim promjenama u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj.

HKŽ TRAUNREUT

Fra Vislav Krijan postao je novim župnikom, a zamijenio je dosadašnjeg župnika fra Pavu Filipovića, koji je postao voditelj HKM Aachen.

HKM AACHEN

Dosadašnji voditelj misije fra Franjo Troglić vratio se u domovinu, a novi voditelj misije je fra Pavo Filipović, koje je dosad bio župnik HKŽ Traunreut.

HKM ENNEPETAL - LÜDENSCHIED

Dosadašnji voditelj misije vlč. Branko Šimović je otišao u mirovinu, a voditelj misije je postao vlč. Damir Kovačić, koji je ujedno i voditelj HKM Hagen. U misiji odnedavno kao pastoralna suradnica djeluje Gordana Čutura s pola radnog vremena. Drugu polovicu radnog vremena djeluje u HKM Hagen.

HKM SAARBRÜCKEN

Novim voditeljem misije postao je don Sebastijan Marković, koji je zamijenio dosadašnjeg voditelja misije don Rudija Belka.

HKM HAMBURG

Novi dušobrižnik u HKM Hamburg je o. Dominik Kristijan Gerbić, koji je došao na mjesto dosadašnjeg dušobrižnika o. Matijasa Farkaša.

HKZ SINDELFINGEN, LEONBERG I HERRENBERG

Kao nove pastoralne suradnice u zajednicama djeluju s. Rozarija Iva Čurić (u Sindelfingenu i Leonbergu) i s. Mirjana Juranović (u Sindelfingenu i Herrenbergu). Došle su na mjesto dosadašnjih pastoralnih suradnica s. Bogoljube Jurić i s. Bernarde Tomić, koje su se vratile u domovinu.

HKM BAMBERG

Dosadašnji voditelj misije don Marko Pavlečić 1. prosinca prestaje sa službom i vraća se u domovinu, a na mjesto voditelja misije dolazi don Filip Tomić.

HKŽ FRANKFURT

Dosadašnja pastoralna suradnica s. Luca Petrović vratila se u domovinu, a novom pastoralnom suradnicom postala je Magdalena Galić.

HKM BIELEFELD

Nova pastoralna suradnica je Marina Mraz. Došla je na mjesto dosadašnje pastoralne suradnice Marice Mraz, koja je otišla u mirovinu.

HKZ BITIGHEIM-BISSINGEN, ILLINGEN I VAIHINGEN A.D. ENZ

Pastoralna suradnica Ana Madunić otišla je u mirovinu.

Obrnuto

- Kad muž šuti, on je mislilac.
- Kad žena šuti, onda nastrada mislilac.

Muka

Šeću se Jure i Mara plažom i ugledaju slikara kako crta more.

Jure će Mari:

- Vidiš, Mare, kako se čovjek muči kad nema fotoaparat.

Što ne funkcionira?

Žena mi je ostavila poruku na hladnjaku:

- Ovo više ne funkcionira, preselila sam se kod svojih!
- Ja otvorio hladnjak: svjetlo radi, pivo je hladno... Ne razumijem, što to ne funkcionira?

Videnje

Pesimist vidi samo tamu u tunelu. Optimist vidi svjetlo na kraju tunela. Realist vidi da je to svjetlo zapravo vlak. A strojovoda vidi tri bedaka na pruzi.

Zimsko računanje vremena

Zimsko računanje vremena počinje kada sarma zamijeni papriku!

Rekla sam ti

Žena viče na muža preko mobitela: - Lijepo sam ti rekla da dolazim za 5 minuta, što me zivkaš svakih pola sata?

Sredstvo za čišćenje

Rekli su mi da je rakija dobra za čišćenje kuće. I mogu vam reći, otkako je pijem, sve mi izgleda čišće.

Ekološki standard

Moj automobil zadovoljava sve ekološke standarde – stalno je u garaži.

10 stvari o kojima te Bog neće ništa pitati

1. Bog te neće pitati kakav si auto vozio. Pitat će te koliko si osoba, koje nisu imale prijevoz, odvezao na njihovo odredište.
2. Bog te neće pitati za kvadraturu tvog doma. Pitat će te koliko si osoba ugostio u svome domu.
3. Bog te neće pitati kakvu si odjeću imao u svom ormaru. Pitat će te kolikima si pomogao da se odjenu.
4. Bog te neće pitati kolika ti je bila najveća plaća. Pitat će te, što si s tom plaćom učinio?
5. Bog te neće pitati koja je bila tvoja najveća pozicija u tvrtki. Pitat će te jesi li svoj posao obavljao pošteno i najbolje što možeš.
6. Bog te neće pitati koliko si prijatelja imao. Pitat će te kolikima si ti bio prijatelj.
7. Bog te neće pitati u kakvom si susjedstvu živio. Pitat će te kako si se odnosio prema svojim susjedima.
8. Bog te neće pitati o boji tvoje kože. Pitat će te što je u nutrini tvog bića.
9. Bog te neće pitati kolikima si prosljeđio ovu poruku. Pitat će te za tvoj život i jesi li živio po ljubavi i milosrđu.
10. Bog te neće pitati zašto ti je trebalo dugo da pronadeš spasenje. On će te očinski odvesti u tvoj dom u raj.

Autor nepoznat; www.birno.net

Fini „gulaš” s teletinom

Sastojci za 4 osobe: 500 g teletine; 1 vrećica Vegeta Marinade s bijelim lukom; 2 žlice ulja; 300 g gljiva (šampinjoni, vrganji...); 100 ml bijelog vina; 2 žličice skrobnog brašna; sol; brašno.

Priprema: Teletinu izrežite na kockice i prelijte marinadom pa ih ostavite neka stoje 30 minuta. Na zagrijanom ulju ispecite meso, prelijte vodom i dinstajte na laganoj vatri dok meso ne omekša. Gljive izrežite na četvrtine i dodajte u gulaš. Dodajte vino i vodu i dinstajte još 10 minuta. Skrobno brašno razmutite u malo vode i umiješajte u gulaš i krat-

ko prokuhajte. Po potrebi posolite i popaprite. Poslužite kao samostalno jelo ili s kuhanom tjesteninom.

www.vegeta.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

S	V	I	S	V	E	T	I	□	O	T	K	O	S		
□	L	S	D	□	C	□	S	I	S	V	E	T	E		
S	A	T	□	S	I	N	O	D	A	□	K	E	R		
E	T	O	L	I	J	A	□	O	M	E	S	T	I		
S	□	□	S	A	T	E	L	I	T	□	U	J			
V	A	L	O	V							T	A	T	R	A
E	L	I	S	E							I	N	V	A	□
T	A	R	O	T							S	O	□	T	U
E	S	E	J	I							E	L	V	I	S

Nagrađen: Drago Tolić, Rüsselsheim

18. SMOTRA CRKVENIH ZBOROVA

DARMSTADT, 21.11.2015.,
ODRŽANA SMOTRA
ZBOROVA
DJECE I MLADIH

Zbor Hrvatske katoličke
zajednice Bietigheim-Bissingen

Zbor Hrvatske katoličke
misije Mainz

Zbor Hrvatske katoličke
zajednice Balingen

Zbor Hrvatske katoličke misije
Mannheim-Mosbach

Zbor Hrvatske katoličke zajednice
Pforzheim-Bruchsal

18. TREFFEN DER KIRCHENCHÖRE Darmstadt, St. Fidelis Kirche, 21.11.2015

Zbor Hrvatske katoličke župe
München

Program su vodile
Laura Martinović i Lorain Lovrić

Zbor Hrvatske katoličke zajednice
Ludwigsburg

Zbor Hrvatske katoličke misije
Wiesbaden

Zbor Hrvatske katoličke župe
Frankfurt am Main

Zbor Hrvatske katoličke misije
Offenbach am Main